

GŁOS NARODU

Nr. 84. — ROK XLIII.

S R O D A

25 M A R C A 1936.

 REDAKCJA, ADMINISTRACJA i DRUKARNIA, KRAKÓW, UL. ŚW. KRZYŻA 11.
 KONTO P. K. O. WARSZAWA NR. 140.055. — KONTO P. K. O. KRAKÓW, NR. 401.099.

Przedpłata wynosi:

Miesięcznie	W Krakowie		Na całym obszarze Państwa polsk. z przesyłką pocztową	Zagranicą
	z odnośnikiem	bez odnośnika		
	5.— zł.	4*50 zł.	5.— zł.	8.— zł.

TELEFONY: REDAKCJA NR. 101-90. ADMINISTRACJA NR. 133-44. DRUKARNIA NR. 133-44.

 Redakcja niezamówionych artykułów
 nie zwraca i nie honoruje, listów nie-
 opłaconych nie przyjmuje.

Za każdą zmianę adresu dołata 30 gr.

 Redakcja przyjmuje strony
 od godziny 11. do 13.

„ZJEDNOCZENIE NARODU”

Ze szczególną siłą występuje w pewnych momentach konieczność zjednoczenia narodu. Są to momenty albo groźnych niebezpieczeństw z zewnątrz, albo jaskrawych komplikacji wewnętrznych w życiu narodu.

Sądymy, że dziś działają obydwa względy. Stoimy wobec trudnych decyzji w dziedzinie polityki zagranicznej. Z drugiej zaś strony wewnątrz państwa mamy do czynienia z falą strajków i ekscesów, które na pewnych terenach przybierają dość niepokojące formy.

Wobec tego nie trzeba się dziwić, że ze szpalt prasy rozlega się nawoływanie do „zjednoczenia narodu”

DWA RODZAJE „ZJEDNOCZENIA”. — Nawoływanie to jest naprzód świadectwem! Dowodzi, że naród nie jest zjednoczony, że opinia jest rozbita.

Nawoływanie do zjednoczenia jest także hasłem.

Czy ma jakiś sens? Oczywiście musi mieć jakąś pozytywną wartość, jeśli ludzie rozsądni z nim występują. Ale jaka?

Zjednoczenie narodu może być mechaniczne, albo moralne... Można go dokonać albo przez ujarznienie społeczeństwa przy pomocy metod nacisku, lub nawet gwałtu, jak pasterz opanowuje stado bydła.

A jest zjednoczeniem moralnym, gdy dochodzi do skutku porozumienie grup społecznych, współczynników życia społecznego, na podstawie skupienia się doświadczeń pewnych, wielkich, konkretnych wartości, których się chce bronić.

Doświadczenie uczy, że pierwszy rodzaj „zjednoczenia” zawodzi, jest krótko trwały i w gruncie rzeczy szkodliwy. Jego następstwem bywa zwykle kompletna anarchia. W tem leży tajemnica rozgrywających się wypadków w Hiszpanii po likwidacji dyktatury gen. Primo de Riwera.

NIEMOŻLIWOŚCI. — Mechaniczne „zjednoczenie” narodu jest łatwe do osiągnięcia. Wystarczy — t. zw. silna ręka dyktatora, poparcie wojska i sztab ludzi gotowych wykonać każdy rozkaz z góry. Społeczeństwo jest dziś tak skołatanie przejściami ostatnich lat, że bez większych oporów poddaje się każdemu, kto okaże siłę.

Zjednoczenie moralne jest daleko trudniejsze do osiągnięcia... Społeczeństwo powojenne jest bardziej, niż przedwojenne, rozbita na skutek walk klasowych i kulturalno-ideologicznych. Przed wojną było trudno o prawdziwą jedność narodu. O ileż trudniej jest o nią dzisiaj!

Stwierdzenie tego faktu napawa pesymizmem ludzi myślących kategoriami organicznymi. Ale może dlatego, że wymagają za wiele od społeczeństwa. Marzy się im czasem taka jedność, którąby wykluczała wszelką różnicę zdań lub istnienie odrębnych grup społecznych, czy politycznych. Wyobrażają sobie — może urzeczeni „wzorem” Rosji Sowieckiej lub Rzeszy hitlerowskiej — naród jak armię, której „Wódz” za pośrednictwem hierarchii kieruje każdym krokiem szeregowca.

Popadają w iluzję zwolenników mechanicznego „zjednoczenia”. Ludzka siła beznadziejnie możliwością skoszarowania społeczeństwa. Żądają od niego niemożliwości, których realizacja jest zresztą niepotrzebna.

JEDNOŚĆ I WIELOŚĆ. — Wszystkim zwolennikom takiej „jedności” narodu trzeba przeciwstawić trafne, prawdziwie ludzkie i rzeczwiście możliwe zjednoczenie, którego formułę podaje Pius XI w enc. „Quadragesimo anno” za św. Tomaszem z Akwinu, mówiąca o „jedności pochodzącej z dobrego złożenia wielości”.

Strukturę życia społecznego stanowią naturalne grupy jednostek związanych z sobą przez pewne podobieństwo w dziedzinie posiadania, pracy i kultury. Jego zaś dynamikę tworzą odrębności interesów tych grup współbiegających się z sobą o lepszą pozycję w życiu zbiorowym.

Jedność narodu w tych warunkach zmierzająca do tego, by zachować tę „wielość”, a równocześnie tak te „wielości” złożyć z sobą, by mogły stanowić jedność.

Niema więc sensu mechanizowanie społeczeństwa przez gwałt; wcześniej, czy później bowiem taka jedność prysnie rozsądna na od wewnątrz. I sensu również niema marzenie o takim „doskonałym” społeczeństwie, które się wyzbędzie wszystkich swoich „wielości”.

Pozostaje jedno rozwiązanie: — stanąć na gruncie istniejących „wielości”, dać im w życiu społecznym i publicznym miejsce do działania i rolę do spełnienia, — a równocześnie jednoczyć je z sobą przez odpowiednie, prawno-publiczne instytucje, — by na tej drodze osiągnąć jedność w wielości.

ILUZJE POWODZENIA. — Do zjednoczenia moralnego trzeba nie siły fizycznej lub metod gwałtu; trzeba — idei... Ale trzeba w to uwierzyć.

Zbyt na nas działają „wzory” zagranicy i chwilowe powodzenia metod mechaniki, gwałtu. Wielu ludziom zbyt imponuje „dzieło” Hitlera, Mussoliniego, czy — z drugiej strony — Stalina. Musimy się z tych iluzji otrząsać.

Pamiętamy, jak przez Europę przed pa-

roma miesiącami szedł paroksyzm strachu, że na wypadek ścisłego przeprowadzenia sankcyj w stosunku do Włoch i na wypadek klęski Włoch w Abisynji, Włochy popadną w rewolucję komunistyczną. Mało ludzi zadało sobie wówczas pytanie: — co wart taki „ustrój”, którego finalem jest komunistyczna anarchia?

Chwilowe powodzenie, choćby najbardziej uderzające i bijące w oczy, nie jest żadnym argumentem. Napoleon po każdej bitwie zwycięskiej mawiał:

— To jeszcze nic! Trzeba zawsze (!) zwyciężać!

KATOLICKA MORALNOŚĆ. — Zamiast „powodzenia” wysuńmy inne kryterium doskonałości ustroju: — ideę sprawiedliwości, moralności.

Nie jest ją tak trudno znaleźć, jakby wynikało z dotychczasowych klęsk polskiej myśli politycznej na tem polu. Tylko trzeba jej szukać tam, gdzie ją znaleźć można; nie na manowcach wynaturzeń etyki społecznej i nie w labiryntach sztucznych koncepcyj intelektualistycznych.

Szukajmy jej w katolicyzmie!

Czy nie jest uderzającym, że każdy list pasterski naszych Ks. Ks. Biskupów w sprawach społecznych, jak n. p. ostatni list

Kupuj tylko w Drogerii im. św. Teresy

STEFANA HYŁY

KRAKÓW, UL. WISLNA 6.

 mydła, kremy, perfumy, wody koloniskie
 kosmetyki, żądki, g. l. antena, toaletowa
 ziola, chemikalia i t. d.

Towar w wielkim wyborze najlepszej jakości.

Ceny niskie. Ceny niskie.

Ks. Prymasa Polski, spotyka się z powszechnym w prasie i w opinii zrozumieniem i uznaniem? Czy nie jest uderzającym, że nawet niekatolicki „Kurjer Poranny” usiłuje z niego wydobyć poparcie dla swoich własnych poglądów?

Jedność narodu potrzebuje symbolu, wyrazu, formy. Potrzebuje człowieka, któryby był jej — heroldem i żywym wcieleniem!

W momencie rozchwiei, która nas ogarnęła po wojnie, symbolem i zarazem czynnikiem jedności narodowej stał się Paderewski. Pamiętamy potężny odzew narodu na jego wówczas wezwanie do jedności. Dzięki niemu staliśmy się przez chwilę jednością nie zatracając wielości.

Nie można bez głębokiego wzruszenia myśleć o tej chwili!
 W. Z.

W Sejmie odczytano interpelację w sprawie krwawych zająć w Krakowie.

Warszawa, 24 marca. Na dzisiejszym posiedzeniu Sejmu — po załatwieniu szeregu wniosków ustawowych odczytano m. in. interpelację posła B. Pochmarskiego w sprawie zająć krakowskich.

Interpelacja brzmi: W poniedziałek 23 marca w godzinach popołudniowych doszło w Krakowie — do krwawych wypadków w związku ze strajkiem protestacyjnym krakowskich robotników — przeciwko bezwzględnemu przeprowadzeniu likwidacji strajku okupacyjnego w fabryce „Semperit”. Wobec faktu, że zajęcia wczorajsze doprowadziły do licznych krwawych ofiar, że wstrząsnęły głęboko życiem i sumieniem ludności, uderzając twarde w sfery pracujące oraz żalobą i smutkiem okrywając świat pracy, że na szwank naraziły zasadę obiektywizmu i sprawiedliwości organów państwowych, zwracam się z zapytaniem:

1) Czy w związku z zatargiem w fabryce „Semperit” miała miejsce interwencja organów inspekcji pracy celem likwidacji zatargu, a następnie strajku okupacyjnego, czy zbadano należycie żądania robotników i skargi na zarząd fabryki, czy stwierdzono winę zarządu i jakie wydano zarządzenia.

2) Czy zarządzone gwałtowne usunięcie robotnic i robotników z fabryki „Semperit” w nocy z 20 na 21 b. m. było rzeczowo uzasadnione, czy zapowiedziane przez województwo krakowskie śledztwo stwierdziło akty brutalne w stosunku do zbudzonych ze snu robotnic i robotników, czy potwierdzają się kursujące po mieście pogłoski o ofiarach w ludziach, co głównie stało się powodem ogłoszenia strajku protestacyjnego przez OKRPPS. w Krakowie, jako też manifestacyjnego wiecu w dniu wczorajszym.

3) Czy i jak się da uzasadnić strzelanie policji do tłumu, złożonego przeważnie z manifestujących robotników, wracających z wiecu i z przygodnych przechodniów, kobiet, młodzieży i dzieci.

4) Czy prowokacji nieodpowiedzialnych elementów, wykorzystujących każdą okazję do zakłócenia spokoju i wywołania konfliktu nie zdołano opanować innymi środkami bez ofiar.

5) Czy dochodzenia, niewątpliwie zarządzone przez pana ministra spraw wewnętrznych, stwierdziły winę bądź zaniedbanie państwowych czynników wykonawczych.

6) Czy zarządzenia policyjnej likwidacji strajku okupacyjnego w salinach wielkich i fabryce „Semperit” w Krakowie jako też dopuszczenie do krwawych ofiar spośród ludzi pracy na ulicach Krakowa da się pogodzić z zasadniczą linią rządu wielokrotnie stwierdzaną przez p. premiera i p. ministra opieki spo-

łecznej, zapowiadającą obronę praw i potrzeb świata pracy.

7) Czy p. minister spraw wewnętrznych skłonny jest zapewnić Sejm, że rząd nie będzie się przeciwstawiał słusznym postulatom świata pracy i że w zatargach zbiorowych, wynikających ze stosunków pracy będzie dążył do łagodzenia tarć i sprawiedliwych rozstrzygnięć.

8) Czy władze państwowe uczyniły wszystko, by w Krakowie zapewnić stosunki normalne, bezpieczeństwo i spokój.

Odpowiedź min. Raczkiewicza na interpelację poselską. Dochodzenia przeprowadzi delegacja dwu ministerstw.

Warszawa, 24. marca (Telef.). Ponieważ min. Raczkiewicz zgłosił się do marszałka Sejmu z gotowością udzielenia odpowiedzi, marszałek zaproponował, ażeby Izba zgodziła się na wysłuchanie jego wyjaśnień.

Min. Raczkiewicz czyta: Nie mogę udzielić wyczerpującej odpowiedzi na poszczególnie punkty zgłoszonych interpelacji. Niewątpliwie po zaznajomieniu się z całokształtem sytuacji dni ubiegłych, po zbadaniu sprawy w odniesieniu do poszczególnych punktów będzie udzielona Wysokiej Izbie wyczerpująca odpowiedź. Pragnąłbym jednak dziś oświetlić wczorajsze smutne wypadki krakowskie, które głębokim refleksem odezwały się po całej Polsce. Pragnę również udzielić odpowiedzi w sprawie wydanych przez rząd zarządzeń.

W ostatnim czasie Kraków, i niektóre sąsiednie powiaty stały się widownią strajków o specjalnie ostrym przebiegu. Mianowicie po zlikwidowaniu zatargu w fabryce „Suchard” nastąpił strajk szewców-chalupników. W związku z tym strajkiem trwaającym od 8 bm. policja była zmuszona zatrzymać około 40 osób pod zarzutem działalności komunistycznej i stosowania terroru strajkowego. Dnia 11 marca po odbyciu zgromadzenia, w którym wzięło udział kilkaset osób, strajkujący usiłowali utworzyć nielegalny pochód. Policja pochód rozpró-

szyla, przyczem z tłumu rzucano na nią kamieniami.

W dniu 17 bm. w Krakowie w fabryce wyrobów gumowych „Semperit” około 400 robotników rozpoczęło strajk okupacyjny, żądając podwyżki płac. a 21 marca zastrajkowali robotnicy w salinach w Wieliczce, żądając m. in. przywrócenia płac z roku 1934 i zastosowanie te same metody strajkowe tj. okupację kopalni. Równocześnie w zagłębiu krakowskim robotnicy porzucili pracę na kopalniach „Sobieski” i „Janina”. W związku z temi strajkami w Krakowie rada zawodowa socjalistycznych związków zwołała na 20 bm. zgromadzenie, na którym prawdopodobnie pod wpływem skrajniejszych głosów postanowiono odbyć następnego dnia demonstrację przed urzędem wojewódzkim oraz zadać ogłoszenia strajków w innych zakładach. Po skończonym zgromadzeniu wezwano robotników do udania się przed wspomnianą fabrykę gumowa. Objęta strajkiem okupacyjnym, do czego policja nie dopuściła. Według posiadanych przez władze informacji, strajk w tej fabryce chciały wygrać dla swoich celów żywoły wywrotowe, usiłując organizować pochody i demonstracje. Policja usunęła okupujących w noc z piątku na sobotę. Również wkroczyły władze do salin w Wieliczce, które strajkujący po chwili spokojnie opuścili.

(Ciąg dalszy na str. 6-tej).

O czym piszą Inni?

Młodzież rządowa o „Akcji Katolickiej”

„Przemiany” (warszawski organ rządowego „Związku Polskiej Młodzieży demokratycznej”) zajmuje się „Akcją Katolicką”...

„Kler — pisze — prowadzi gwałtowną agresywną walkę o odjęcie życia społecznego w Polsce w mroki średniowiecza. Szerzycielami tych mroków, propagatorami zabobonu i ciemnoty, rozsądnymi zakłamaniami moralnego i kulturowego są takie organy Akcji Katolickiej w Polsce jak „Ryccerz Niepokalanej”, „Mały Dziennik”, „Pro Christo” i setki najróżnorodniejszych diecezjalnych piśmierek, które sprzedają na gramy cudu maluczkim prostaczkom. Wydańnictwa klerykalne, kierowane przez Katolicką Agencję Prasową i Akcję Katolicką zalewają formalnie wsie i miasteczka, jak lawina niszcząca zdrowy sens zbiorowego życia społecznego i nie napotykają na poważniejszą kontrakcję z braku środków materialnych obozu postępowego, który rekrutuje się ze świata pracy”.

„Przemiany” pociesza się, że mimo to zdrowy sens opinii społecznej istnieje naprzekór wszelkiej akcji katolickiej”.

ale równocześnie ostrzegają opinię: „Akcja Katolicka to organizacja roszcząca sobie pretensje do nadrzędności nad partiami politycznymi — to „udział świeckich w apostołstwie hierarchicznym Kościoła” (Pius XI), czyli, inaczej mówiąc, budowanie państwa kościelnego w państwie polskim rękami świeckich obywateli Polski”.

Są to same insynuacje. Trudno z nimi polemizować. Ale należy się zapytać, co sądzić o obozie rządowym, który swoim poparciem dalej darzy organizację wydającą takie pismo?

Rozproszkowanie Sejmu.

W związku z dyskusją nad ubojem rytualnym ukraińskie „Difo” pisze:

„Jeszcze nigdy tak jaskrawo jak przy tej sposobności nie okazało się, jak ostatnia ordynacja wyborcza i obecny regulamin sejmowy, jak wogóle cała struktura sejmowa nie wytrzymuje życiowej próby. Pokazało się, że próba tak zwanych grup regionalnych i fachowo parlamentarnych nie ma najmniejszego praktycznego znaczenia. Nie usuwa możliwości, ażeby Sejm stał się powodem dla najcięższych kłopotów dla rządu i że może nawet wnieść zamieszanie w koła rządowe i wywoływać niepotrzebne częściowe przesilenia. Po skasowaniu podziału na ideologicznie zdyferencjonowane kluby parlamentarne, których rzecznicy występowałyby w imieniu kolektywu, sejmowy regulamin daje możliwość wszystkim posłom stawiania wniosków, przyczem wyraźnie podkreśla, że każdy wnioskodawca ma występować tylko we własnym imieniu, oczywiście, że dotyczy to także przemówień. Doład byliśmy tylko świadkami powodzi mów, z którą daremnie walczył marszałek Sejm i Senat. Obecnie przy wniosku w sprawie zakazu uboju rytualnego byliśmy świadkami, że w praktyce może się przydarzyć również, że posłowie występują z wnioskami, które zaskakują rząd i narzucają mu nietylko ciężar pracy, ale i masę kłopotów”.

Kiedy Hitler zaproponuje „pokój wieczny”?

W tych dniach przybywa do Warszawy w przejeździe do Moskwy angielski polityk z partii konserwatywnej, W. Churchill. Wobec tego warto przytoczyć, co Churchill świeżo napisał w paryskich „Poslednie Nowosti” na temat pokojowych propozycji Hitlera:

„Po zbrojnym zajęciu zdemilitaryzowanej strefy nadreńskiej — pisze Churchill — Hitler proponuje Europie pokój na lat 25. Gdy zagarnie Austrię i Czechosłowację, zaproponuje pokój na lat 50. Owiadnawszy polskim korytarzem, przedłuży okres pokoju na lat 75, kiedy zaś mocarstwa zachodnie poniosą ostateczną klęskę, Hitler zaproponuje nam zapewne pokój wieczny”.

Zbrojenia w Polsce i zagranicą.

„Goniec Warszawski” zachęca do przyspieszenia zbrojeń w Polsce.

„Musimy się spieszyć, aby choć w części dogonić naszych groźnych sąsiadów. Pamiętajmy, że Niemcy wydały 30 miliardów zł., Sowiety 28 miliardów zł. na zbrojenia, a Wielka Brytania zapowiada wydać 1 miliard funtów, czyli około 27 mi-

Militarne znaczenie Nadrenji.

W związku z wydarzeniami, które tak zaprzętają uwagę całego świata od d. 7 marca b. r., kiedy to Niemcy stworzyli w Nadrenji fakt dokonany, obsadzając ją spowrotem siłami Reichswehry, propaganda hitlerowska stara się rzecz traktować jako wyłącznie prestiżową, a bez większego znaczenia wojskowego.

Wbrew temu austriacki fachowiec general Otton Wiesinger stwierdza, że obszar ten jako położony po obu stronach jednej z największych rzek Europy jest dzięki niej z natury

wyjątkowo ważny strategicznie

a jako barjera naturalna stanowi wyjątkową trudność dla przeciwnika.

Ktokolwiek mianowicie pragnie tę rzekę w zamiarach agresji przekroczyć, staje wobec strugi wodnej o głębokości przeciętnej 15 mtr. a przeszło 600 mtr. szerokiej, której sforsowanie w ogniu obrony, nawet przy użyciu najnowocześniejszych środków możliwe jest tylko za bardzo wysoką cenę ofiar. Obrona mając w tej potężnej rzece naturalną osłonę, może natomiast zadanie swe spełnić bez porównania łatwiej i mniejszymi siłami, grupując swe zasoby w materiale ludzkim i technicznym do tem skuteczniejszego przeciwdzierzenia, względnie na użycie jej w celach dywersji. Ren jest przeto dla jednej (atakującej) strony przeszkodą utrudniającą, dla drugiej (obrony) ułatwiającą, a to tembardziej, o ile ona rozporządza jeszcze stosownymi umocnieniami sztucznymi, fortami, przyczółkami mostowymi i t. d. Właściwie możnaby powiedzieć — oświadcza autor — że cała Nadrenja jest dzięki temu dla Niemiec jednym wielkim przyczółkiem mostowym, który paraliżować może wszelkie ofensywne

ruchy wojska francuskiego, gdyby sięgnąć miały poza Ren. Przeciwnik wkraczający z zachodu z chwilą obsadzenia tego terenu przez siłę zbrojną Niemiec, ma zatem w niej drugą walną przeszkodę, której przełamanie jest wobec tamtej zadaniem szczególnie utrudnionem.

Zachodzi jednak jeszcze inny moment. — Objęcie przez Niemcy tego obszaru manu militarnego oznacza pośrednio

zabezpieczenie niemieckiego przemysłu wojennego

który zmasowany jest nad Renem w sposób szczególny, a to zarówno pod względem surowca, jak urządzeń fabrycznych i doborowego materiału pracowniczego. Nie bez znaczenia jest również okoliczność, że w razie konflagracji wojennej, Rzesza niemiecka czerpać może także z poważnego rezerwoaru ludzkiego Nadrenji (przeszło 16 milionów mieszkańców) i włączyć do swej siły zbrojnej procentowo bardzo poważny kontyngent kombatantów.

Jeżeli się zaś doda — kończy autor — że Niemcy ten dotąd zdemilitaryzowany obszar

oczywiście odpowiednio umocnią

właściwymi urządzeniami, to znaczenie tej vapory okaże się w jej istotnych rozmiarach. Stanie się ona mianowicie takim zabezpieczeniem tyłów, że właściwa armia niemiecka mając wolne ręce może się pokusić o skuteczne wystąpienie ekspansywne ku wschodowi (!).

Ta ostatnia uwaga fachowca austriackiego wypowiada też istotę niebezpieczeństwa, wobec którego znaleźli się teraz wschodni sąsiedzi Niemiec. (—)

Także Anglja zbliża się do Rosji.

Europa coraz bardziej zbliża się do Rosji Sowieckiej. Pakty o nieagresji z zachodnimi sąsiadami Rosji, przyjęcie do Ligi Narodów, sojusz z Czechosłowacją i z Francją — świadczą o tem dobitnie. Wprawdzie sojusz z Francją kosztował czerwonych komisarzy dość dużo pracy i.. nerwów, — cel jednak został osiągnięty. Obecnie Sowiety zarzucają się na „grubszego zwierza” na W. Brytanię.

Jeszcze przed tizema laty brytyjska opinia publiczna widziała w Rosji Sowieckiej niebezpieczeństwo dla pokoju i centralę międzynarodowych zbrodniczości i antypaństwowej działalności. Dziś jej sąd jest inny. „Daily Telegraph” twierdzi iż poglądy i zapatrywania Stalina w zakresie spraw międzynarodowych prawie w niczem nie różnią się od poglądów europejskich mężów stanu. Inny zaś dziennik prawicowo-konserwatywny, — donosi „Neue Freie Presse” — pisał niedawno, że Rosja Sowiecka nie stanowi już żadnego niebezpieczeństwa dla pokoju (!), że jest najbardziej pokojowym państwem w świecie (!).

A więc radykalna zmiana! Dowodzi ona, iż prasa angielska zapomniawszy zupełnie o tych wypadkach z przed 3 lat, kiedy to Moskwa demonstrowała z karykaturami i kukłami Austena, Chamberlain'a i Macdonalda nazywanych „przywódcami reakcyjnego krwawego imperjalizmu”.

Angielsko-sowieckie stosunki pisze lon-

ljardów zł. na uzupełnienie sprzętu bojowego swej armii. Nie wolno nam zapominać, że

1) Niemcy wydają 1 miliard zł. miesięcznie.

2) Sowiety 800 milj. zł. miesięcznie na uzbrojenie i powiększenie swych armij, gdy

3) Polska tylko 64 milj. zł. miesięcznie.

Czas się obudzić i przystąpić do wielkiego wysiłku! Czas zmobilizować do tego społeczeństwo! Czas zjednoczyć cały naród! Bo zjednoczony i jednomyślny naród polski, jak pokazał rok 1920, zdolny jest do najwyższych ofiar i wysiłków”.

„Likwidator” p. J. Jędrzejowicza

P. Mackiewicz w „Słowie” nie jest zadowolony z obecnego ministra W. R. i O. P.

„Nad tą domeną pracy państwa tj. szkoła — pisze — przeczła katastrofa, która się nazywała p. Janusz Jędrzejowicz. Trzeba jakoś likwidować skutki tej katastrofy. W dziedzinie stosunków akademickich trzeba likwidować walkę z endecją, opartą na używaniu frazesów bolszewizujących. W szkołach średnich trzeba naodwrot zrobić to samo co bolszewicy, mianowicie wrócić do starego systemu. W szkolnictwie powszechnem niemniej jest roboty. Tu trzeba znaleźć jakiegoś zawodowego likwidatora katastrof”.

rzec współpracy z tym krajem, bogatym w surowce i ludzi”.

Śmierć króla Jerzego V. dała doskonałą sposobność do zmanifestowania obustronnej „żyźliwości”. Marszałek Tuchaczewski przeprowadził rozmowy z angielskim sztabem generalnym, jak również z członkami brytyjskiego gabinetu, na tematy wojkowe i polityczne... Zwiedzał również fabryki wojskowe... Mówiono nawet o ewentualnych zamówieniach sowieckich na samoloty i okręty w Anglii.

W czasie ostatniego spotkania ambasadora sowieckiego w Londynie z min. Edenem, ten ostatni powiedział przedstawicielom prasy: „Chcemy każdą sposobność wykorzystać, aby stwierdzić, przyjaźń obydwu naszych krajów”. I w tym kierunku czyni się już wiele... W programie londyńskiego radja uwzględnione są, na najbliższe miesiące, sztuki sowieckie. W dniu 3 kwietnia prof. Gonstable w porozumieniu z Foreign Office, wyjedzie do Moskwy, celem wygłoszenia odczytów o kulturze angielskiej. Wkrótce po nim zaś udaje się do Moskwy brytyjskie przedstawicielstwo piłki nożnej, dla rozegrania meczu. Przewidziane są zawody lekkoatletyczne oksfordzkich studentów z moskiewskimi studentami oraz studentami Akademii Czerwonej Armii. Projektuje się również szereg imprez artystycznych w Londynie, mających na celu zapoznanie angielskiej publiczności z kulturą literaturą i sztuką sowiecką.

Nie pozbawiona jest też politycznego znaczenia podróż angielskiej delegacji parlamentarnej na uroczystości pierwszomajowe do Moskwy. Podobnie posmak polityczny ma impreza ambasadora sowieckiego w Londynie, który zorganizował wyświetlenie filmu z sowieckich manewrów. Anglikom pokazano armję czerwoną, wyposażoną we wszelką nowoczesną broń. Film oglądał najwybitniejsi politycy angielscy, korpus dyplomatyczny, generałowie armji i lotnictwa oraz admirałowie.

Chociaż w Anglii — pisze wspomniany „Neue Freie Presse” — nie ustaje polemika z Kominternem, to jednak miarodajne koła angielskie zdają się podzielać pogląd Sowieta, że obecne położenie międzynarodowe czyni współpracę obu państw rzeczą ważniejszą, niż podkreślanie zasadniczych różnic społeczno-gospodarczych między nimi. Wobec rozwoju wydarzeń na Dalekim Wschodzie, jako też przesunięć, które się dokonały w Europie, Anglja zaczyna uważać Sowiety za nieodzowny czynnik współpracy międzynarodowej. Tem się tłumaczy jej obecna orientacja prosowiecka.

Wolno wątpić, czy się to przyczyni do pokoju, a nawet bezpieczeństwa W. Brytanji. K. T.

Od piątku 20 bm. w teatrze świetlnym „APOLLO”

Rewelacja!

Cud kinematografii!

Najdoskonalszy twór naszej epoki!

Burlak z nad Wołgi

Prześliczny romanse serca, który porwał miliony! Blaski i nędze Rosji! W sztabie generalnym

w Petersburgu! Zakulisowe życie arystokracji, wielkich księżat i carów rosyjskich! Rozmach! Napieście! Ołbrzymia miljonowa wystawa! Wspaniałe rosyjskie chóry! Czarowne śpiewy i muzyka! W rolach głównych bohater „BURZY NAD AZJĄ” INKISZYNOW ORAZ PIERRE BLANCHARD, CHARLES VANEL, WIERA KODENE. Reż. WŁODZIMIERZ STRYZEWSKI. „Burlak z nad Wołgi” — to dzieło, które zachwyliło cały świat!

„Ne weś ja pomer”.

W 10-LECIE ŚMIERCI ATAMANA S. PETLURY.

Pod powyższym tytułem — po polsku „nie wszystek zmarłem”, co jest odpowiednikiem horacjuszowskiego „non omnis moriar” — podaje prasa ukraińska, że w dniu 25. maja br. przypada dziesiąta rocznica tragicznej śmierci atamana Szymona Petlury, wodza wojsk „zachodniej Ukrainy” w 1919/20 r. Jak wiadomo zginął on wskutek zamachu rewolwerowego bolszewickiego agenta Szwarbata.

Przypomniawszy najważniejsze momenty, których widownią były w owym czasie ziemie wschodnie Małopolski i Ukrainy nadnieprzańskie, nawołuje m. in. „Nowy Czas”, wychodzący we Lwowie, do zorganizowania w dniu 25. maja br. jak najuroczystszych obchodów pamiątkowych, utworzenia funduszu im. Petlury dla Ukraińców, studujących zagranicą, pomocy materialnej dla wdowy i sierot po zmarłym atamanie i t. d. Wystawa paniątek winna dać obraz całości „czynu zbrojnego” Ukrainy od „pierwszego wojskowego zjazdu” począwszy, manifestacje winny objąć cały „kraj” wraz z Wołyniem i stać się wyrazem „ogólnonarodowej żałoby” a zarazem protestu przeciw „narodowemu uciskowi”.

Ten ostatni moment jest conajmniej nie-

jasny. Odezwa nie wspomina bowiem ani słowem o tem, że omawiany „czyn zbrojny” zachodniej Ukrainy z 1919 i 1920 r. był o tyle tylko realny, o ile oparł się na ofiarnej pomocy Polski a w odniesieniu do społeczeństwa „ukraińskiego” zupełnie natomiast zawiśł w powietrzu, względnie po przekroczeniu kordonu granicznego spotkał się z całkowitą apatią lub nawet wroga przeciwwącej. Odrodzenia Ukrainy na Ukrainie nie oznaczał, jej odbudowy ani nawet nie zapoczątkował, a ciężar ofiary całkowicie przerzucił na Polskę. O jakim przeto ucisku mówi odezwa, której autorem jest niejaki Piotr Sahajdaczny?

Przytem nomen omen. Jedna z najpopularniejszych pieśni ukraińskich głosi:

A na przedzie Sahajdaczny.

Co pomieniał żonę

Za tytoń i fajkę

Nieobaczny!

Dziesięciolecie śmierci atamana Petlury który przyszość swej ojczyzny oparł na współpracy z Polską, w każdym razie nie powinno hamować pacyfikacji naszych kreśców południowo-wschodnich.

Na ślepiach Rzeczposp**Sprawa nadużyć z odznaką „Orląt“.**

Zainteresowanie sprawą nadużyć we Lwowie w biurze ewidencji odznaki „Orląt“, o której donosiliśmy już, jest olbrzymie. Odznaka ta została ustanowiona przez sp. gen. Bronisława Rozwadowskiego, a prawo do niej mają ci wszyscy żołnierze i członkowie formacji pomocniczych armji „Wschód“, którzy przez okres co najmniej sześciu tygodni w czasie od 1-go listopada 1918 roku do 19 marca 1919 roku w bojach lub pracach tej armji brali udział. Z rejestrów bojowych i wyżywienia armji „Wschód“ wynika, że prawo od odznaki „Orląt“ ma około 60.000 ludzi. Po wojnie zostało ustanowione biuro ewidencyjne odznaki „Orląt“, a na jego czele stanął prof. Uniw. J. K. we Lwowie dr. K. Hartleb. — W 1923 roku, prof. Hartleb odesłał akt odznaki do M. S. Wojsk., ale otrzymał je później spowrotem dla ostatecznego uporządkowania. Po śmierci gen. Rozwadowskiego nikt nie zajmował się sprawą, czy jeszcze ma ktoś prawo nadawania odznaki „Orląt“. Głównym sprawcą nadużyć jest dr. Fass, przyjęty do biura ewidencji przez dr. K. Hartleba. Czy poza dr. Fassem jest jeszcze ktoś inny, narazie niewiadomo. Dr. Fass, jak wiadomo, wydawał osobom nieuprawnionym odznaki.

We Lwowie tworzy się już specjalny komitet spośród odznaczonych za rzeczywiste zasługi tą odznaką, który ma zażądać przeprowadzenia weryfikacji odznaczonych „Orlątami“. Żądanie swoje komitet uzasadnia faktem, że od kilku już lat trwa handel „Orlątami“, wskutek czego ilość nieprawie odznaczonych jest olbrzymia. Komitet zająć się ma szczegółowym zbadaniem aktów kapitulny.

Sprawa nadużyć wywołała zatarg między dziennikarzami. Oto w „Czasie“ Ksawery Pruszyński zamieścił na ten temat artykuł, który wywołał ostrą replikę ze strony „Dziennika Polskiego“ we Lwowie. Po przeczytaniu repliki. — jak podaje „Wieczór Warszawski“ — Pruszyński przybył samolotem do Lwowa i w redakcji „Dziennika Polskiego“ pobił naczelnego redaktora Klaudjusza Hrabęka. Sprawa została skierowana na drogę honorową.

Proces truciela w Sosnowcu.

Od kilku dni toczy się przed sądem w Sosnowcu proces Grzeszolskiego, oskarżonego o otrucie żony i dwojga dzieci. Proces ma charakter poszlakowy. Na rozprawie powołano 150 świadków, z których przesłuchano dotychczas 35. Zeznają oni obciążając dla oskarżonego, przyczem wylania się całe podłoże zgnilizny moralnej i demoralizacji środowiska, w jakim została popełniona zbrodnia. Niektóre dzienniki drukują całe stronice sprawozdań z tego procesu i czynią z tego niezdrową sensację.

ZNOWU NAPADY BANDYTÓW.

W kolonii Góra Puławska w kieleckim do mieszkania Tekli Lagiewskiej wtrącono trzech zamaskowanych i uzbrojonych bandytów, którzy po steroryzowaniu domowników arabowali 1.135 zł. gotówką oraz 3 tys. rubli rosyjskich. Za bandytami zarządzono pościg.

Do mieszkania Ireny Wcisło w Kielcach dostali się włamywacze, którzy po otwarciu szafy skradli 2 tysiące zł. gotówką i zbiegli.

WALKA Z POTAJEMNEM GORZELNICTWEM.

Ostatnio wileńska Izba Skarbową przeprowadziła przy udziale funkcjonariuszy skarbowych, policji KOP-u i straży leśnej wielką operację przeciwko nielegalnemu gorzelnictwu. Na obszarze całego województwa wileńskiego wykryto 112 tajnych gorzelnii, 23 kompletnie urządzone aparaty do pędzenia samogonki, przeszło 1000 litrów samogonki oraz przybory do odkażania denaturatu i polityury.

WIELKIE NADUŻYCIA W KANCELARJI KOMORNIKA W JAROSŁAWIU.

Na polecenie prokuratora w Jarosławiu aresztowany został komornik Sądu Mikołaj Dawiskiba pod zarzutem nadużyć. Przed kilku miesiącami zażądały władze od komornika Dawiskiby przedłożenia wykazów. Komornik uczynił to dopiero po licznych interwencjach, przyczem żądał od władz sądowych zapłaty za sporządzenie wykazów w kwocie 5.000 zł. tytułem wynagrodzenia, zwrotu kosztów za personal, zużycie maszyny do pisania itp. — Oczywiście, władze sądowe nie zapłaciły komornikowi żadnego honorarium za sporządzenie sprawozdania, do którego złożenia był zobowiązany, przyczem jednak fakt ten zwrócił uwagę władz sądowych na osobę i sposób urzędowania komornika. Kiedy do sprawy tej dołączyły się liczne zażalenia na czynności komornika i doniesienia stron, zarządził prezes sądu w Przemysłu przeprowadzenie w kancelarji komornika Dawiskiby szczegóło-

Zbliżamy się do pięćsetnej rocznicy wynalezienia druku.

Wprawdzie niektóre źródła, bardzo rzadko, podają rok 1436, jako datę wynalezienia przez Gutenberga druku i rzucenia przez niego podwaliny pod wspaniały rozwój sztuki drukarskiej, a pośrednio i prasy, ale naprawdę, od obchodu prawdziwej półtysięcznej rocznicy narodzin tego epokowego wynalazku dzieli nas jeszcze lat przynajmniej cztery. Przyjmuje się bowiem, że Gutenberg wpadł na genialną myśl wycinania z drzewa, względnie odlewania z metalu poszczególnych znaków pisarskich i składania ich w wiersze, około r. 1440. Jego poprzednicy, do których zaliczyć należy chińskich wynalazców VI. wieku, rzeźbili sobie tekst całej strony na deszczułkach i powielali. Deszczułki tych nie można było już użyć po raz drugi do drukowania innego tekstu, co proces powielania bardzo utrudniało i podrażało.

W związku ze zbliżającą się rocznicą wielkiego wynalazku, warto przypomnieć kilka dat z tej dziedziny. A więc już w r. 1041 miał podobno chiński kowal Pi-Szeng użyć do druku liter „ruchomych“. O jednym jeszcze konkurencie Gutenberga, do sławy wspomina historia. Miał nim być Hollender Laurens Janszoon Coeter z Haarlemu, żyjący współcześnie z Gutenbergiem.

Pierwszym dziełem wydrukowanym w drukarni Gutenberga była biblja (1455 r.). Już w r. 1465, a więc dziesięć lat po otwarciu drukarni Gutenberga, Günther Zeiner z Rautlingen przybył z własną wędrowną drukarnią do Krakowa i tu rozpoczął pracę, drukując książki po łacinie. Następnie zjawił się w ówczesnej stolicy Polski Świętopełk Fiol, który wydrukował pierwszą na świecie książkę słowiańską. Miało się to stać w r. 1493. Ale dopiero bo-

gaty mieszczanin krakowski winiarz z zawodu, Jan Haller, założył w r. 1505 pierwszą stałą drukarnię w Krakowie. Takie były początki drukarstwa polskiego.

Wynalazek Gutenberga, który w paru dziesiątkach lat podbił cały świat cywilizowany, stał się podstawą olbrzymiego rozkwitu prasy. Godność i tytuł najstarszego dziennika Europy przypada „Frankfurter Zeitung“ (rok założenia 1615). Nosił on wówczas nazwę „Frankfurter Journal“. W Anglii pierwsze regularne wydawnictwo, zasługujące na nazwę dziennika, powstało w 1662 r. 3 stycznia 1661 roku wyszedł w Krakowie pierwszy numer „Mercurjusz polskiego ordynaryjnego, dzieje wszystkiego świata w sobie zamykającego, dla informacji pospolitej“. Od r. 1729 Jan Naumański rozpoczął wydawanie w Warszawie „Kurjera Polskiego“. Do naszych czasów dotrwała „Gazeta Warszawska“, założona w roku 1935 i „Kurjer Warszawski“ założony w roku 1821.

Olbrzymi krok naprzód postawiła prasa w ub. stuleciu. W pierwszej jego połowie Amerykanin Hill rozpoczął próby, a jego rodak Hoe w dwanaście lat później, to znaczy w r. 1847, skonstruował pierwszą maszynę rotacyjną. Około roku 1880 w Anglii i w Ameryce niemal równocześnie skonstruowano linotyp, przedziwny instrument, który zastąpił zecera przy kaszcie. Te dwa zasadnicze ulepszenia wynalazku Gutenberga umożliwiają dzisiaj drukowanie dwu milionów egzemplarzy dziennika dziennie, przy pomocy jednej maszyny rotacyjnej. Dzięki nim doszedł do tego fantastycznego nakładu wielki dziennik londyński „Daily Herald“.

Kto wygrał w drugiej klasie.

Donosiliśmy już pokrótce o wynikach ciągnięcia drugiej klasy trzydziestej piątej Loterii Państwowej.

W klasie tej plan przewidywał dwie główne wygrane po sto tysięcy złotych. Jedną z nich, tę mianowicie, która padła na Nr. 112.077, wygrali mieszkańcy Lwowa i najbliższych okolic tego miasta.

Czwartkę tego numeru nabyło pięciu urzędników, pracujących w jednej z instytucji lwowskich. W ich własnym imieniu dwadzieścia tysięcy złotych zainkasował w Generalnej Dyrekcji Loterii Państwowej p. Tadeusz B., którego fotografię podajemy powyżej.

Pan Zygmunt Hakiel jest właścicielem ćwiartki losu Nr. 9803, na który w ostatnim ciągnięciu drugiej klasy wygrała dwadzieścia tysięcy złotych. Wobec tego, że utrzymuje się on z uposażenia służbowego, jako pracownik kolejowy w Strzemieszycach, cztery tysiące złotych, które otrzymał za swą ćwiartkę, będzie mu ogromną pomocą.

W kwietniu gracze loteryjni mieć będą dwukrotnie okazję do wygrania. W dniu ósmym tego miesiąca bowiem odbędzie się dodatkowe ciągnięcie wielkanocne dla tych numerów losów, które pozostały w kole po zakończeniu ciągnięcia czwartej klasy 34-ej Loterii — zaś w tydzień później, w środę poświęconą rozpocznie się ciągnięcie trzeciej klasy trzydziestej piątej Loterii i potrwa trzy dni.

Rozegrane będą między innymi: trzy wygrane po sto tysięcy złotych każda, tyleż po pięćdziesiąt i dwadzieścia pięć tysięcy zł., pięć po dwadzieścia tysięcy zł., piętnaście po dziesięć tysięcy zł. oraz bardzo wiele pomniejszych.

Należy zaważać odnowić los do tej klasy, gdyż w ten sposób zapobiega się najradzykalniej wszelkim komplikacjom i nieporozumieniom.

Dziś i codziennie w kinie SWIT Straszewskiego 18.

Program Nr. 13.

Telef. 182-01.

Drugi tydzień rekordowego powodzenia w kinie „Swit“ największego filmu w historii kinematografii polskiej!

Pan Twardowski

Film ponad wszelkie pochwały. W rolach głównych 20 największych gwiazd sceny i ekranu! Przedstawienia odbywają się: Sobota 7 bm. o godz. 3-ej, 5-ej, 7-ej i 9-ej. Niedziela 8 bm. o godz. 12-ej, 3-ej, 5-ej, 7-ej i 9-ej. W sobotę 7 bm. o godz. 3-ej i w niedzielę 8 bm. o godz. 12-ej przedstawienia po cenach popularnych. Od poniedziałku dnia 9 bm. zniżki ważne! Dla wycieczek zbiorowych specjalne zniżki. — Film „Pan Twardowski“ nie będzie powtarzany w żadnym innym kinie gdyż kino „Swit“ nabyło prawa wyłączności na Kraków.

wej rewizji. Okazało się, że obok nieporządniego prowadzenia kancelarji, komornik dopuścił się także nadużyć.

PRZYWŁASZCZYLI SOBIE WYKOPANY SKARB.

Sąd okręgowy w Poznaniu rozpatrywał sensacyjną sprawę przeciwko W. Nowakowi i Cz. Gartmanowi o przywłaszczenie odkopanego w ogródku niejakiej St. Flaumowej skarbu składającego się z niemieckich monet złotych i biżuterji wartości około 10 tys. złotych. Oba oskarżonych sąd skazał po 8 miesięcy więzienia. Flaumowa wynajęła Nowakowi do tej pracy i objaśniła mu, że w ogrodzie jest zakopana butelka starego wina. Nowak zamiast butelki znalazł skarb, lecz nie powiedział o tem Flaumowej.

NOVA LINJA LOTNICZA W POLSCE.

— Polskie Linje Lotnicze „Lot“ uruchamiają z dniem 19 kwietnia br. nową linję lotniczą Warszawa—Gdynia. Uruchomienie tej linji wywołał ożywiony ruch pasażerski, pocztowy oraz wzmożone przesyłki towarów drobnicowych i próbek.

Krótkie wiadomości.

W Czeladzi pod Sosnowcem zmarł wskutek zakażenia krwi 11-letni J. Sufajda, który bawił się balonikiem gumowym, kupionym u licznego sprzedawcy. Chłopiec miał na wardze wrzód. Po nadmuchaniu balonika w ciągu kilku minut puchła cała twarz i powstało śmiertelne zakażenie krwi.

We Lwowie przeprowadzono rewizję u podejrzanych osób w poszukiwaniu za broszurami i ulotkami komunistycznymi. Zrewidowano kilka mieszkań zakonspirowanych i znaleziono większą ilość druków. Aresztowano kilka osób.

W Warszawie aresztowano niejakiego J. Skarżyńskiego, który z kilku współnikami podrabiał książeczki oszczędnościowe PKO. Był on już aresztowany, lecz wtedy psychiatrzy stwierdzili, że Skarżyński jest chory umysłowo. Również i tym razem podobnie wypadła ekspertyza lekarska z uwagą, że aresztowany zdawał sobie sprawę ze swych czynów.

Z całego świata.**Niedowlarkowie w obliczu śmierci.**

Bardzo często najwięksi wrogowie religji w ostatnich chwilach życia tracą pewność siebie.

Znany ateista Dawid Fryderyk Strausz (autor dzieła, próbującego udowodnić, że chrześcijaństwo bierze swe źródło z mitów astralnych) nakrótka przed swym zgonem pisał: „Brak wiary w Opatrzność należy w rzeczywistości do najdotkliwszych strat, jakie są związane z wyrzeczeniem się nauki Kościoła Chrystusowego. Gdy człowiek tę wiarę utraci, staje straszliwie osamotniony i bezbronny wobec ogromu sił natury, które nazywamy wszechświatem; wtedy czuje się wplątany w potworne koła tej maszyny, która z bezlitosną konsekwencją mija między istnienie, obracając swymi ciężkimi młotami, spadającymi na los człowieka w oghuszającym uderzeniu; wtedy człowiek wciągnięty w ten straszliwy wir natury z lękiem oczekuje, że każdej chwili przy najniższym nieostrożnym posunięciu może być porwany przez to potworne i przez młot ślepego losu zmiażdżony. To uczucie bezradności jest okropne“.

Oto wstrząsające wyznanie człowieka, który utracił wiarę — wyznanie uczynione w momencie głębszego skupienia i beznamietnego spojrzenia na świat. Oto kompletne bankructwo „samowystarczalnego rozumu“ i pustka w duszy.

Inny ze znanych niedowlarków Schopenhauer, filozof pesymizmu, podczas swej ostatniej choroby pod wpływem ataków bólu często wołał: „O Boże! O mój Boże!“ A gdy lekarz obecny przytem zdziwiony, że filozof ateista wzywa Boga zauważył: „Przecież w pańskiej filozofji wyraża Bóg nie istnieje“ — Schopenhauer odpowiedział: „Filozofja bez Boga nie wystarcza przy cierpieniach“.

500 milj. dolarów straty wyrządziła powódź w Ameryce.

Według ostatnich danych, szkody materialne, wyrządzone przez powódź w 13 stanach,

wynoszą 507 milj. dolarów. 429 tys. osób zostaje bez dachu nad głową. Około 500 tys. robotników pracuje nad odbudową zniszczonych przez powódź terenów. Liczba ofiar powodzi wynosi dotychczas 171 osób. Wody rzeki Ohio zalały dalsze obszary Kentucky w pobliżu Louisville.

Południowa część stanu Missouri została nawiedzona przez trąbę powietrzną. Wiele domów uległo całkowitemu zniszczeniu. 2 osoby zginęły, a 6 odniosło rany. Szkody materialne są znaczne. W stanie Oklahoma wyrządziła wielkie szkody burza piaskowa. W wielu miejscowościach szkoły zostały zamknięte.

Hauptman nie będzie straconym?

Gubernator Hoffman i obrońca Hauptmana, Wilentz mają poczynić starania, ażeby kara śmierci została zamieniona Hauptmanowi na dożywotnie więzienie. Gubernator Hoffman wzywał do siebie dr. Condon, celem otrzymania od niego danych o życiu jego przed sprawą Lindberga, ponieważ na procesie Hauptmana ujawniły się duże sprzeczności w zeznaniach dr. Condon. Dr. Condon przyjął wezwanie.

7 OSÓB SPŁONEŁO ŻYWCEM W AUTOBUSIE.

Na szosie prowadzącej z Mardel-Plaza do Buenos Aires w odległości 110 km. od miasteczka Magdalena, wydarzyła się straszna katastrofa autobusowa. Autobus, wiozący 14 pasażerów wpadł do rowu obok szosy, przewracając się, przyczem nastąpił wybuch zbiornika z benzyną. Z 14 pasażerów ośmiu zdołało się uratować. Szczęściu zaś wraz kierowcą autobusu zginęło strasznie śmiercią w płomieniach.

ZASTRZELIŁ ŻONĘ I CZWORO DZIECI.

W Hecklingen w Saksonji jeden z urzędników zastrzelił czworo dzieci i żonę, poczem popełnił samobójstwo. Motywy, jakie skłoniły go do tego czynu, nie są wyjaśnione, jak przypuszczają jednak, działał on pod wpływem silnego rozstroju nerwowego. Urzędnik ten w czasie wielkiej wojny był postrzelony w głowę i od tego czasu nie był zupełnie normalny.

Rzeczy ciekawe.

Lew stróżem mieszkania.

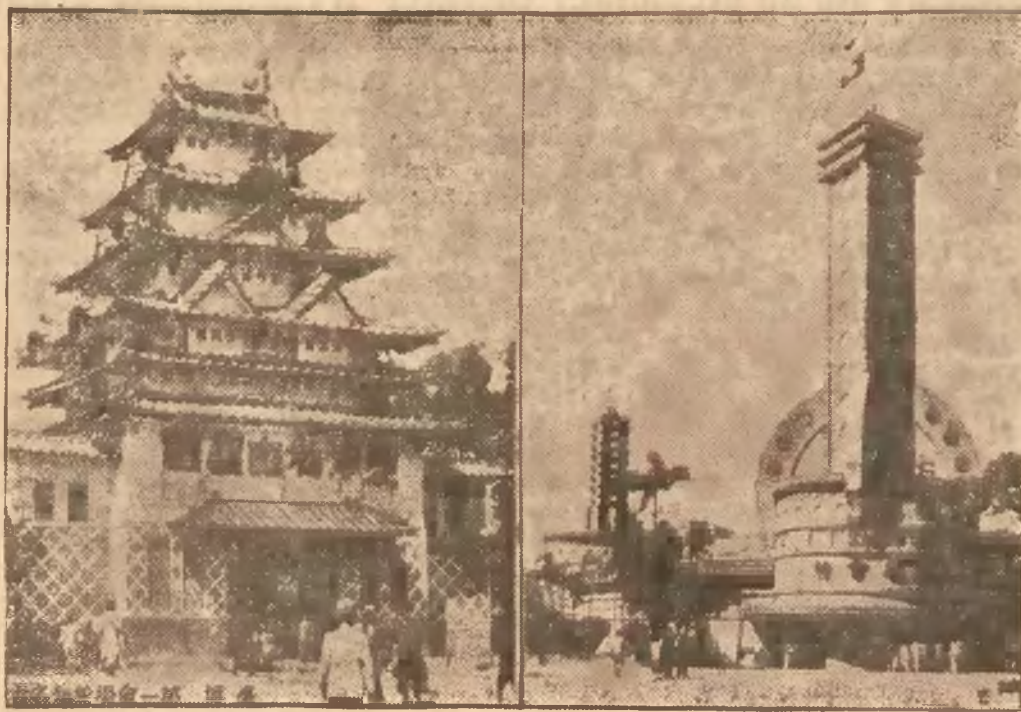
Pewna mieszkanka Moskwy wzięła z ogrodu zoologicznego małe lwiątko na wychowanie. Zwierzę rosło otoczone troskliwością swej opiekunki. Z lwiątko zrobił się okazały lew.

Potomek króla pustyni, zrodzony w klimacie północnym, wychowany od najmłodszych dni w otoczeniu ludzi przyjął wszystkie cechy domowego zwierzęcia. Łaził się do domowników, pozwolił im bawić się ze sobą, chodził z nimi na spacer, jednem słowem, zachowywał się arcyprzykładnie. Groźnym był jedynie dla obcych.

Miał tego doświadczyć na sobie złodziej, który pod nieobecność pani domu zakradł się do mieszkania. Złodziej otworzył wytrychem drzwi od kuchni, wszedł do następnego pokoju i nie znalazłszy tu nie godnego uwagi otworzył wytrychem drzwi do następnego pokoju, wsunął się na palcach, cichutko dobiegł do szafy stojącej przy przeciwległej ścianie. Zamknięty w pokoju lew spał przy łóżku swej pani, ustawionym przy bocznej ścianie. Złodziej nie zauważył śpiącego lwa. W pewnej chwili usłyszał za sobą sapanie. Obejrzał się i z przerażenia skamieniał. Do szafy podchodził wspaniały grzywasty lew. Jednym sussem złodziej wspinał się na szafę dotykając prawie sufitu i ukrył się. Zwierzę zaniepokojone obecnością obcego człowieka w pokoju zaczęło w sarszałym sposobie ryczeć. Ryk ten zaniepokoił sąsiadów i właścicielkę mieszkania, która wracała z zakupów w mieście i już z daleka usłyszała przejmujący ryk swego ulubieńca. Zaalarmowała policję, która po uspokojeniu rozdrażnionego zwierzęcia przez jego panią, ścignęła z szafy bladego ze strachu złodzieja, który oświadczył, że była to najgroźniejsza sytuacja, w jakiej się kiedykolwiek w czasie swych wypraw złodziejskich znalazł.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jaknajrychlejsze uregulowanie prenumeraty.

Wystawa na Formozie.

Na Formozie otwado ostatnio wystawę nowo czesną, do czego w dużym stopniu przyczynił się rząd japoński. Po lewej stronie widzimy jeden z pawilonów, skopjowany dokładnie z zamku Nagoja, po prawej zaś, pawilon, w którym mieszczą się stoiska z wyrobami tytoniowymi i winem.

Przeciw zohydzeniu szkoły polskiej wypowiedział się zjazd okręgowy T. N. W. w Krakowie.

Odbyty w ubiegłą niedzielę w Krakowie zjazd delegatów T. N. S. W. Krakowskiego Okręgu Szkolnego, zgromadził 60 przedstawicieli tej organizacji nauczycielskiej, z tego terenu.

Po nabożeństwie w Kościele OO. Kapucynów, obrady objęły sprawozdanie za rok ubiegły, uzupełniające wybory zarządu na rok bieżący, jakoteż sprawy organizacyjne i zawodowe. Wśród przyjętych uchwał domagających się np. przywrócenia awansu automatycznego, ogólniejsze znaczenie posiadają następujące:

Walne Zgromadzenie delegatów Okręgu Krakowskiego wzywa Zarząd Główny, by

nie ustawał w staraniach o uchylenie rekretu obniżającego o ¼ lata służby nauczycielskiej w polskiej szkole przedwojennej na terenie Małopolski. W szkole tej kształcili nauczyciele Polacy młodzież polską na historii i literaturze polskiej, której nauka nie była ograniczoną ani co do zakresu, ani co do treści.

Zebrani na Walnym Zgromadzeniu delegatów szkół średnich Okręgu Krakowskiego zakładają uroczysty protest przeciw poniżaniu w utworach literackich i na łamach niektórych organów prasowych wartości pracy nauczyciela polskiego na terenie Małopolski przed wojną. Stwierdzają natomiast, że w szeregach nauczycielskich pracowali ludzie światli, przejęci miłością sprawy narodowej, ideowy wychowawcy i przewodnicy młodego pokolenia.

Zjazd rozpatrzył również sprawę tzw. taksy administracyjnej, pobieranej w szkołach państwowych i domagał się jej obniżenia, któreby odpowiadało zmienionym warunkom gospodarczym kraju.

RADJO.

„TWORCZOŚĆ FRYDERYKA CHOPINA”

Do najwspanialszych dzieł Chopina należą bezspornie ballady. Ballada — forma muzyczna nieskrępowana szczegółami przepisanymu duchowi Chopina w stopniu wyższym niż inne formy muzyczne. Czwarta i zarazem najpiękniejsza z nich ballada f-moll op. 52, pełna jest wzniosłego piękna i głębi lirycznej.

Radjośluchacze usłyszą ją w XIX audycji radiowej z cyklu „Twórczość Chopina”, w wykonaniu znakomitej pianistki Janiny Familjer-Henperowej. Ponadto wykona artystka Nokturn op. 55 Es-Dur, nadzwyczaj subtelną Berceuse op. 57 oraz nastrojowy, w harmonjach swych bardzo ciekawy Mazurek cis-moll op. 50.

„WŚRÓD MŁODYCH POETÓW”. W dniu 25 bm. o godz. 21.40 kwadrans poetycki pt. „Wśród młodych poetów” poświęcony będzie twórczości dwóch poetów z dawnej kwadrygi, Al. Maliszewskiemu i J. Czechowiczowi. Twórczość ich, ilustrowaną przez recytację wierszy, omówi dr. Jerzy Ronald-Bużański.

„KUREK NA DZWONNICZY”. Często się widzi na dachach dzwonnicy żelaznego kureka, który wskazuje kierunek wiatru. Skąd się ten kurek wziął? I dlaczego on właśnie wskazuje kierunek wiatru, a nie jakieś inne stworzenie? Wyjaśni to dzieciom do pewnego stopnia słuchowisko pt. „Kurek na dzwonnicy”, opracowane przez M. Sterbównę według ananij bajki francuskiej. Usłyszą je dzieci w środę 25 bm. o godz. 16-ej.

„CHOROBY DZIECKA W WIEKU PRZEDSZKOLNYM”. W drugiej pogadance „Dziecko w wieku przedszkolnym” dr. Marceli Gromski omówi nader ważny dla matek i wychowawców temat chorób tego okresu życia. Pogadankę pt. „Choroby dziecka w wieku przedszkolnym” nada P. Radjo 25 bm. o godz. 12.15.

00000

Programy stacji radiowych:

CZWARTEK, DNIA 26-go MARCA 1936 ROKU

Program ogólny: Godz. 6.30 Pieśń „Kiedy taniec wstają zorze”; 6.33 Pobudka do gimnastyki; 6.34 Gimnastyka; 6.50 Programy lokalne; 7.20 Dziennik poranny; 7.30 Programy lokalne; 8.00 Audycja dla szkół; 11.57 Sygnał czasu; 12.03 Dziennik południowy; 12.15 Poranek muzyczny dla młodzieży szkół powszechnych (z Wilna); 13.00 Programy lokalne; 13.25 Chwilka gospodarstwa domowego; — 15.15 Wiadomości o ekspozycji polskim; 15.20 Programy lokalne; 15.30 Muzyka salonowa z Torunia (orkiestra 63 pp.); 16.05 Wiersze dla dzieci; 16.20 Programy lokalne; 16.50 Cała Polska śpiewa; 17.05 odczyt z Krakowa; 17.55 Pogadanka aktualna; — 18.05 Recital śpiewaczy; 20.00 Muzyka lekka w wykonaniu małej orkiestry P. R.; 20.45 Dziennik wieczorny; 20.55 Obrona przeciwlotniczo-gazowa; g. 21.00 Słuchowisko poetyckie; 21.45 Nasze pieśni; 21.10 Recital skrzypcowy; 22.50 Programy lokalne; 23.00 Wiadomości meteor. dla żegluga powietrznej.

Warszawa (1939.3 m.) Godz. 6.50—7.50 Muzyka (płyty); 7.55 Pare informacyj; 13.00 Muzyka baletowa z płyt; 15.20 Przegląd giełdowy; 16.20 Muzyka lekka (płyty); 18.30 „Film, plastyka, architektura”; 18.40 Jak spędzić święto; 18.55 Feljeton prawnopoleczny; 19.05 Koncert reklamowy; 22.50 Muzyka taneczna (płyty).

Lwów (377.4 m.) Godz. 6.50—7.50 Muzyka (pł.) Pare informacyj; 13.00 Klasyki (płyty); 13.30 Fragmenty operowe z płyt; 18.30 Elementy telewizji; 18.40 Informator turystyczny; 19.00 „Złoty skarb z Michałkowa”; 19.20 Koncert reklamowy; 22.55 Muzyka taneczna na płytach.

Katowice (395.8 m.) Godz. 6.50—7.50 Muzyka lekka (płyty); 7.55 Pare informacyj; 13.30 Nasz ulubieniec śpiewający (płyty); 15.20 Wiadomości giełdowe; 15.25 Zycie art. i kulturalne Śląska; 18.30: Święty Józef (odczyt); 18.45 Muzyka polska (pł.); 19.00 Karlikowa poczta; 19.20 Koncert reklamowy; 23.05 Skrzynka francuska.

Kraków (2933.5 m.) Godz. 6.50—7.20 Koncert poranny (płyty); 7.30 Muzyka lekka (płyty); 7.55 Pare informacyj; 13.00 Płyty; 13.30 Południowy koncert popularny (płyty); 18.30 Pogadanka; 18.45 Piosenki hiszpańskie w interpretacji Pilar Arcos (płyty); 19.00 „Wśród naszych przyjaciół” (odczyt); 19.10 Program na dzień następny; 19.20 Koncert reklamowy; 22.50 Koncert życzeń z płyt.

**Dążeniem ludzi jest odwiecznym
Przyjemnie łączyć z pożytecznym,
LOT spełnia świetnie te zadania,
Podróż przyjemna szybka, tania!**

KINOTEATR DŹWIĘKOWY

Wyświetla dziś! — Jedną z największych atrakcyj filmowych na obu pałkach świata. — Film cud — Film fantazja — Film rewelacja

KAPITAN BLOOD

Arcefilm nlebywałych przygód, wg głośnej powieści Rafaela Sabatiniego. Część I. Odysea Skazańca w roli głównej, aktorska rewelacja Errol Flynn oraz zjawisko-olivia de Harilland wa piękność. Reż. Michael Curtin — Ilustracja muzyczna: Prof. Erik Wolfgang Korngold wykonawca Ilustr. muzycznej. „Sen nocy letniej”. Fascynująca treść — oszałamiające tempo — Masowe sceny walk piratów sceny wymyślnych tortur, wielki bunt niewolników. Miliony czytały tę powieść miliony zachwyli ten film. Początek seansów w d. powsz. o g. 5, 7.15 i 9.30. W niedzielę i święta o 3 pop. Progr. nr. 23. W sobotę dnia 21 bm. o godz. 3 pop

W
A
N
D
A

Sw. Gertrudy 5

Obrazki z Abisynji przedwojennej.

Na wielbłądzie wśród skał Cyklopów.

I. Kamienie, nie tylko kamienie aż do krańców widnokregu! Głębokie korytarze pomiędzy skałami Cyklopów! A jako poszyde tylko liche, ciemne, karłowate krzaki mimozy spalone przez gorące, afrykańskie słońce. Od czasu do czasu — jako jedyne urozmaicenie tego krajobrazu pustynnego, ciągnie karawana wielbłądów udreconych pragnieniem, posuwająca się zwolna wśród głazów. Kroczą jeden za drugim, sznurem powiązane za ogony, przecigniętym przez kółko żelazne w nozdrzach następnego osadzzone. Spoglądają pogardliwie-obojętnym wzrokiem zgóry głowy osadzonej na długiej, gibkiej szyi, na prowadzącego je przewodnika, suchego, muskularnego, doskonale zbudowanego Abisynczyka, uzbrojonego w dzidę długą i krzywo wygięty sztylet, z workiem przywiązanym do lewego przegubu dłoni, zawierającym skarb — wodę. Nie zliczone obrączki splecione ze sznurka lub włosienią koziego, zdobną żyłaste ramiona tego karawaniarza, oznaczając tylę ofiar ludzkich pokonanych w drodze. Albowiem w kraju tym bezwodnym, jakim jest Dankalja, drogi karawan znaczą jedno cmentarzysko zwierząt padłych z pragnienia i lu-

dzi, ponad zwłokami których sterczą „ajudale” czyli mogiły zemsty. Wszędzie napatyka się wśród Uadów takie niewielkie piramidki, ułożone z kamieni. Bo Uad, czy li kożyisko rzeki wyschnięte, jest jedyną możliwą drogą życia tego kraju. Karawany kroczą niemi, albowiem w większych zagłębieniach jest trochę cienia i wody. Życie ludzkie wartę tutaj tyle co zero. Zabić człowieka znaczy poprostu zdobyć trochę więcej wody dla siebie, uniknąć tragedji kołcowej — śmierci. „Pragnienie jak wichher porыва życie ludzkie”, głosi przysłowie Aussasów.

Przy grzechocie kamieni odrzucanych pod naciskiem kół naszego kamjonu, jedziemy jak na warstwie żużli w piecu rozpalonym od wieków, ognistym stońcem Afryki. Powietrze jest takie, jak wśród rozpalonego gorącego pustynnego Khaim-sinu. Słońce zakrywa momentalnie chmura piasku, a sól, którą przynosi pałacy powiew pustyni, osiada na twarzach naszych i odkrytych ramionach. Wówczas zrozumie my łatwo tę legendę abisynjskiej, jakoby w tym właśnie kraju znajdowały się historyczne osady Sodomy i Gomorry zniszczone deszczem ognistym. Zona Lotha, postać biblijna, mogła być w bujnej wyobraźni tych prymitywnych ludów, jakimś biednym stworzeniem, oszalałym z trwogi, uciekającym przed nieuniknioną zagładą i skamie-

mieniem mocą wyroków Bożych. I dziś niejeden odważny podróżny może być narażony na skutki tego bezlitoznego wichru. Piasek i sól siecze nasze twarze, drażni skórę, osiada na rzęsach, zamyka nozdrza, i otwory uszne, sprawia pieczenie i swędzenie zmuszając do drapania rozpaczliwego, przenika do płuc, sprawiając ból przy każdym oddechu.

Nareszcie po przebyciu kilku jesoze kilometrów tych skalistych zaułków, gdzie wszystko spieczone i wyschnięte, zatrzymujemy się dla wypoczynku na niewielkim pagórku, na którym wznoszą się trzy małe szańczyki, nakryte — miast dachem — stożem drzewnych beżadnie porzuconych, ogołoconych z kory, z poczerzaniem gałęziami sterczącymi ku niebu, jakgdyby dla przebłagania najbardziej pogańskich bóstw.

Dankalja, wschodnia część Etoppii, jest położona u stóp piaskowców wzdłuż morza Czerwonego i zatoki Adenkiej. Oddzielona jednak od wybrzeży wąskim pasem posiadłości wioskiej Erytrei i francuskiej Somalii. Kraj to pustynny, słabo zaludniony przez Dankalów, inaczej zwanych Afarami. Podobnie jak Gallasowie, którzy zamieszkują kraj rozciągający się na południe Etoppii aż do krainy Wielkich Jezior, ludność składa się z kilkudziesięciu plemion. Są to ludy koczownicze i wojownicze, okrutne, o bystrej inteligencji. Swoich

wodzów otaczają czczią i posłuchem. Są wśród nich Chrześcijanie i Muzulmanie, ale najczęściej rozpowszechnioną religią jest Fetysyzm.

Aussasowie zamieszkujący Dankalję, rządzeni są przez Dardara czyli Sultana, którego rezydencję stanowi obrzymbia oaza, nad brzegami rzeki Aussy położona i dzika pustynią zewsząd otoczona. Sultana Biru, jest tylko formalnie zależny od abisynjskiego Negusa, praktycznie bowiem stolica państwa tego ostatniego, Addis Abeba, jest oddalona o setki kilometrów. Obawiają się tutaj tylko ludzi białych, zaborecznych i zhyt ciekawie wglądających w wewnętrzne sprawy afrykańskie. Sultana Biru nie utrzymujący ze światem żadnego kontaktu, odgrodzony dzikimi skałami i pustynią od sąsiadów, jest przekonany, że posiada w lennie perle świata.

Uprawa roli pozostawiona całkowicie kobietom, jest wysoko cenioną u Aussasów; mężczyźni zajmują się hodowlą wielbłądów, bydła i koni. Aussas niema żadnego zamilowania do handlu i nie odczuwa żadnych potrzeb; wystarcza mu brudna przepaska bawelniana, zakrzywiony sztylet, dzida, a rzadko kiedy stara szabelka skalkowa nie do użytku. Każdy inny przedmiot stanowiłby zdobycz z pokrzywdzeniem praw sultana.

Emde.

Co słysząc w Krakowie.

M A R Z E C.

25. Środa. Zwiastowanie Najśw. Marii P. Kwiryna mecz., Ireneusza bisk. mecz. Wschód słońca 5.34, zachód 17.57. Długość dnia 12 godzin i 23 min.
26. Czwartek. Dyzmasa dobrego łotra, Teodozjusza i Emanuela mecz. Wschód słońca 5.32, zachód 17.59. Długość dnia 12 godzin i 27 min.

—oo—

W ROCZNICĘ PRZYSIĘGI KOŚCIUSZKI. Kaniści pamiątkowy w Rynku krakowskim, położony na miejscu przysięgi Tadeusza Kościuszki w dniu 24 marca 1794 r., został dzisiaj w rocznicę przysięgi pięknie udekorowany kwiatami i wieńcem o wstęgach w barwach miejskich, złożonym przez Zarząd miasta Krakowa.

NA OSTATNIM TARGU płacono za młoko njezbier. litr 0.18—0.20. śmietana 1—1.20, śmietanka 0.50—0.60, ser zwyecz. kg. 0.60—0.80, masło deser. I i II sorta 3—3.40, zwyecz. 2.70—2.90, jaja sztuka 0.05—0.06, jajka komp. kg. 0.40—0.60, deser. 0.90—1.20, gęś żywa sztuka 4—7, bita 3.50—6.50, indyk i indyczka 6—13, kura żywa 3—5, kureczka para 3.50—5.50, buraki ćwikł. kg. 0.08—0.10, cebula 0.30—0.55, marchew 0.08—0.10, pietruszka 0.15—0.20, seler 0.14—0.15, ziemniaki 0.07—0.08.

ZWYKŁOWA TENDENCJA NA TARGOWICY. W ub. tygodniu spędzono na targi w Krakowie ogółem 2715 zwierząt. Płacono za jeden kilogram żywej wagi: — buhaje od 47—52 gr., woły 54—60, krowy 33—58, jałówki 52—62, cielęta 49—92, nierogacizna 75—84 gr.; bitej wagi nierogacizna od 0.90—1.05 zł. Ze spędzonych na targ zwierząt sprzedano na konsumpcję miejscową 2589 sztuk, na konsumpcję innych gmin 122 szt. Spędy bydła rogatego, a przedewszystkiem cieląt zwiększone, zaś trzody chlewnej zmniejszone w porównaniu z ubiegłym tygodniem. Ceny bydła i cieląt o tendencji zwykłej.

—oOo—

ZAWIADOMIENIA I KOMUNIKATY.

10 STRZAŁÓW KU CHWALE OJCZY- ZNY oddać można w ramach propagandowego strzelania, w każdą niedzielę, od godz. 9 do 13, na strzelnicy P. W. przy ul. Zwierzyńckiej 26.

—oOo—

REPERTUAR TEATRU SŁOWACKIEGO.

Środa: „Wielki Fryderyk“.
Czwartek: „Wielki Fryderyk“.
Piątek: „Rozkoszna dziewczyna“.

REPERTUAR TEATRÓW.

SWIT: „Pan Twardowski“.
WANDA: „Kapitan Blood“.
APOLLO: „Burlak z nad Wolgi“.
SZUKA: „Złotowłosa brzdąc“.
UCIECHA: „Kto ostatni całuje“.
PROMIEN: „Amfitrjon“ — Willy Fritsch.
STELLA: „Piotruś“ (Franciszka Gaal).
ADRIA: „Jego wielka miłość“ z Jaraczem.
CAPITOL (Podgórze): „Roześmiane oczy“; — „Reo Satan“.

BAGATELA: „Torreador i kobiety“ (Adolf Menjou). Na scenie rewja pt.: „Ras Kuksa w Negusynie“.

DOM ŻOŁNIERZA: Od 28 do 28 bm.: „Fraquita“. W rolach gł.: J. Nowotna, H. Bollmann.

—oOo—

„WIELKI FRYDERYK“ Z LUDWIKIEM SOLSKIM. Dzisiaj w środę i jutro w czwartek powtórzone będzie „Wielki Fryderyk“ A. Nowaczyńskiego z znakomitą odtwórcą roli tytułowej Ludwikiem Solskim, którego słynna już dziś w całej Polsce rola króla pruskiego przyjęta była ze szczerą entuzjazmem przez prężną publiczność.

„TRAVIATA“, opera G. Verdi'ego będzie najbliższym przedstawieniem operowym, w poniedziałek, dnia 30 bm.

—oOo—

Dwa samobójstwa.

W poniedziałek wieczorem z balkonu mieszkania II piętra przy ul. Dietla 36 wyskoczyła, w zamiarze samobójczym, na podwórze 45-letnia Feiga Weinroth. — Poniosła ona śmierć na miejscu. Weinrothowa leczyła się od dłuższego czasu na chorobę nerwową.

W poniedziałek miała się odbyć w Sądzie okr. rozprawa przeciw Fr. Grodzińskiemu, b. kasjerowi Związku skontystów bankowych. Przybył on do Sądu, zdjął na sali rozpraw zarzutkę i tuż przed rozpoczęciem rozprawy wyszedł, udając się w niewiadomym kierunku. Skutkiem tego rozprawa nie odbyła się. Tego samego dnia późnym wieczorem przywieziono do szpitala Ubezpieczalni Społ. Fr. Grodzińskiego, który w zamiarze samobójczym postrzelił się w brzuch. Grodziński zmarł we wstrząs nad ranem. Nie ustalono na razie, czy w obu wymienionych wypadkach chodzi o tę samą osobę.

Obrazy Komisji Energetyczno-Elektryfikacyjnej.

We czwartek i piątek odbędą się w Izbie Przemysłowo-handlowej posiedzenia Komisji Energetyczno-Elektryfikacyjnej. W pierwszym dniu obrad nastąpi ukonstytuowanie Komisji

Kino „PROMIEN“ T. S. L. Podwale 6. Telefon 124-26

Prolongujemy na trzeci tydzień wyjątkowo i na wyjątkowych warunkach.

Film, który zdobył powszechne uznanie wśród najszerzych kół Inteligencji

AMFITRION Komedja — Salyra za bogów i bohaterów dawnej Grecji. — W rolach głównych **Willy Fritsch i Paweł Kemp.**

Wyjątkowo w 3 tygodniu dajemy dla wszystkich zniżki wprost przy kasie.

Tryptyk Olkuski wystawiony został w Muzeum Narodowym.

Jednym z największych arcydzieł malarstwa cechowego w Polsce jest słynny tryptyk Olkuski, pochodzący z końca XV-go wieku. Tryptyk ten wykonany w czasie wielkiego rozkwitu sztuki w Krakowie, w epoce, w której powstały wspaniałe dzieła Wita Stwosza, znany był dotąd prawie wyłącznie tylko mieszkańcom Olkusza. W ostatnich miesiącach tryptyk Olkuski, zniszczony znacznie z biegiem czasu, został poddany z inicjatywą ks. kanonika Dr. P. Frelka gruntownej restaura-

cji, której dokonał w Krakowie artysta renowator p. Mieczysław Gasecki. Zarządowi Muzeum Narodowego, chcącemu udostępnić ogółowi poznanie tego arcydzieła sztuki cechowej, przed odesłaniem go do Olkusza, udało się uzyskać pozwolenie wystawienia dwóch skrzydeł tryptyku w Muzeum Narodowym (w Galerii w Sukiennicach) na przeciąg jednego tygodnia. Skrzydła tryptyku zostały wystawione w sali średniowiecznej.

—*—

Kraków posiada 70 procent jezdni szosowych.

Obywatelski Komitet Czystości Krakowa otrzymał ostatnio kilkanaście listów, w których opinia publiczna domaga się uregulowania sprawy zbyt szybkiej jazdy samochodów po ulicach miast (zwłaszcza wioskowych).

Przeprowadzone w tym kierunku badania wykazały, iż jazda z szybkością do 25 km. na godzinę nie powoduje wytwarzania kurzu, gdy tymczasem często zdarza się, iż samochody jeżdżą w mieście z szybkością 40 a nawet 60 km. na godzinę. Oczywiście, tak szybki pędzące pojazdy mechaniczne wydobywają z jezdni, choćby najlepiej zabrukowanej, masy zgęszczonego kurzu, zatrzymując nim powietrze, a przytem niszczą jezdnię. Siła pędu wozów jest wówczas tak wielka, iż nawet w świeżo skropionej ulicy szosowanej samochody wydobywają nawierzchnię zaprawę drogową.

Ponieważ w Krakowie mamy jeszcze prawie 70 procent dróg szosowych, przeto nie dziwnego, że pomimo akcji czystości-

wej Zakładu czyszczenia miasta, Kraków w dniu pogodny, zwłaszcza podczas lata, tonie w chmurach wstępnego kurzu, wytwarzanego „kawalerską“ jazdą samochodów. Plagę tę należy jak najprędzej usunąć! Stojąc zatem na straży czystości naszego miasta i dążąc do osiągnięcia jak najlepszego wyglądu zewnętrznego ulic i domów krakowskich, a przez to do podniesienia ogólnego poziomu higieny w mieście, Obywatelski Komitet Czystości Krakowa zwraca się z gorącym apelem do wszystkich kierowców samochodów cywilnych i wojskowych, aby w interesie zarówno własnym, jak miasta i zdrowia jego mieszkańców, zaprzestali uprawiania zbyt szybkiej jazdy i harców po ulicach Krakowa!

Przypuszczając należy, że w razie gdyby apel Komitetu Czystości Krakowa nie odniósł skutku, Komitet ten dołoży starań, by na opornych szoferów władze nakładały kary administracyjne.

—oOoOo—

Prolongujemy na 3-ci tydzień w kinie „SZUKA“

Jeszcze na kilka dni chcąc umożliwić wszystkim zobaczenie znakomitego arcydzieła

Złotowłosa Brzdąc z Shirley Temple od piątku

dnia 20 b. m. po cenach popularnych od 10 groszy w kinie „Sztuka“

podzem Inż. Zdzisław Rauch dyr. Elektrowni Okr. Zagłębia Krak. w Sierszy wygłosi odczyt p. t. „Zarys historyczny i stan obecny Elektrowni Okręgowej Zagłębia Krakowskiego“. — W drugim dniu obrad wygłosi referat Inż. Izidor Pilkiwicz, radca Urzędu Wojew. p. t. „Zakłady elektryczne na obszarze Województwa Krakowskiego“.

Odczyty.

Z ROZWAŻAŃ O KRZYŻYSIE. Odczyt na ten temat wygłosi w czwartek 28 bm. o godz. 18-iej w sali Zw. Spółdzielni Rolniczych i Zarobkowych, ul. Franciszkańska 1, II p., prof. dr. Ad. Heydel. Wstęp wolny.

O CHOROBAH BEETHOVENA. W środę 25 bm. o godz. 20, odbędzie się w Tow. Lekarskim odczyt dr. J. Birkenfelda p. t.: „O chorobach Beethovena“.

—oOo—

Wyniki zbiórki na Arcybiskupi Komitet Ratunkowy.

Krakowski Arcybiskupi Komitet Ratunkowy, dziękując serdecznie wszystkim Organizacjom katolickim za ofiarę współdziałal w zbiorce miszka niowej, stolikowej i lotnej, odbytej w miesiącu lutym br. na rzecz tegoż Komitetu, podaje wykaz kwot zebranych przez każdą poszczególną Organizację, na podstawie zwróconych list zbiorczych: Kongregacja Pań Dzieci Marii 922.16 zł; Sodalicia Intel. Męskiej 498.81 zł; Kom. Paraf. Podgórze 350.80 zł; Kom. Paraf. św. Salwatora 310.04 zł; Kom. Paraf. Bożego Ciała 304.80 zł; Sodalicia Pań Krakowskich 285.89 zł; Sodalicia Król. Pokoju 283.80 zł; Związki Niepokalanek 282.57 zł; Kom. Paraf. św. Szczepana 237.66 zł; Katolicki Związek Polek 203.74 zł; Stow. Pań Miłosierdzia N. Wier 184.34 zł; Kom. Paraf. św. Anny 157 zł; III Zakon OO. Dominikanów 128.90 zł; Kom. Paraf. N. P. Marii 207.59 zł; Sodalicia Urzędniczek 107.20 zł; Arcybractwo Matek Chrzesc. 100.17 zł; III Zakon OO. Kapucynów 99.15 zł; Sodalicia Król. Korony Polskiej 95.10 zł; Kom. Paraf. św. Florjana 94.65 zł; Kom. Paraf. Dębni 91.21 zł; Kom. Paraf. św. Mikołaja 81.92 zł; Stow. Pań Miłosierdzia św. Wincentego a Paulo 77.96 zł; Kom. Paraf. św. Piotra 76.75 zł; Kom. Paraf. B. Pradnik 73.61 zł; Sodalicia Akademiczek 61.66 zł; Kom. Paraf. św. Kazimierza 48.60 zł; Krak. Koło Młodych Ziemiaków

42.85 zł; Związek Promienisty 32.75 zł; Konfer. św. Jana Kantego 16.15 zł; ze zbiórki stolikowej 481 zł; ze zbiórki lotnej 15 zł 75 gr. Ogólna suma tegorocznej zbiórki Krakowskiego Arcybiskupiego Komitetu Ratunkowego wynosi 5.804.08 zł. Uzbierana kwota przyczyni się wydatnie do dalszego prowadzenia akcji Komitetu i umożliwi wydawanie bezpłatnych obiadów do dnia 15 kwietnia włącznie.

Z opery krakowskiej.

„Rigoletto“ Verdi'ego.

Gościowy występ Ady Sari.

Miarą europejskiej sławy Ady Sari, są jej entuzjastycznie witane koncerty za granicą. Świadczy o tem ostatnie występy Ady Sari w Sztokholmie: jeden w sali koncertowej, drugi — przed mikrofonem dla radiosłuchaczy całego świata. Po obecnych występach znakomitej śpiewaczki w operach warszawskiej i krakowskiej, wyjeżdża Ada Sari na występy do Szwajcarii i Berlina, aby potem wrócić do Krakowa. Opera krakowska jest bowiem ustawicznie troską i tęsknotą artystki — Ada Sari należy przecież do grona jej inicjatorów i założycieli. Jest jej stałym i jednym z najsilniejszych filarów.

Na poniedziałkowym przedstawieniu „Rigoletto“ Verdi'ego miał Kraków znowu sposobność posłyszec śpiew Ady Sari — podziwiać jej słowicę koloraturę: kryształowe dzwoneczki, rzucone ponad orkiestrę dyr. B. Wallek-Walewskiego, między płótna dekoracyjne a zasłuchane audytorjum. W przedstawieniu tem przypomnieli się również stałym bywałcom operowym pp.: Tadeusz Szymonowicz w partii księcia Alfreda, Stefan Romanowski jako Rigoletto, Adam Mazanek. Woźniak, Marja Fekerpataky, Kruszewski i inni. Mezzosopran pani Janiny Sowilskiej w partii Magdaleny i Joanny, brzmiał głęboko. Bardzo pięknie wypadł w czwartej odsłonie kwartet pp. A. Sari, Szymonowicza, Romanowskiego i Sowilskiej. Na szczególną pochwałę zasługuje dobrze zestrojony i wyreżyserowany przez p. Romanowskie-

Od Wydawnictwa

Do dzisiejszego numeru „Głosu Narodu“ dołączamy blankiety P. K. O. z prośbą do P. T. Abonentów o rychłe nadesłanie

prenumeraty na kwiecień

i uregulowanie zaległej prenumeraty za poprzednie miesiące

go chór męski. Na pierwszy jednak plan wystąpiły poszczególne arje pp. Sari, Szymonowicza i Romanowskiego, żywo przez publiczność oklaskiwane.

a. w.

Z ziemi krakowskiej.

CZERWONY KUR W KIELECKIEM.

We wsi Chlewska Wola powiatu włoszowskiego wybuchł pożar, który strawił 4 domy mieszkalne wraz z zabudowaniami gospodarskimi i 3 stodoły. Straty wynoszą około 10 tys. zł. Wypadków z ludźmi nie było.

Życie gospodarcze

Tani kredyt dla chrześc. kupiectwa.

Jak donosiliśmy, kupiectwo krakowskie uzyskało ulgowy kredyt w Komunalnej Kasie Oszczędności m. Krakowa. Wysokość Jednorazowo zaciągniętej pożyczki może sięgać 500 zł. Kredytu tego udziela Kasa Komunalna wyłącznie na zakup surowca względnie towaru. Oprocentowanie wynosi 5% w stosunku rocznym. Pożyczki są udzielane za zabezpieczeniem wekslowym i są spłacalne w ciągu roku w 4-ech ratach kwartalnych. Procent będzie opłacany kwartalnie z góry. Z pożyczek korzystać mogą w pierwszym rzędzie kupyta zszereżeni w krak. kongregacji kupieckiej.

Jakie będą losy emerytur „zaborczych“?

Zbliża się dzień 1 kwietnia, od którego, w myśl dekretu z listopada ub. roku lata służby zaborczej liczone będą przy wymiarze emerytur tylko w 3/4. W sprawie tej wpłynęły w Sejmie wnioski posłów Hoffmana i ks. Lubelskiego, wzywające rząd do zaniechania tej redukcji, oraz pokrycia powstałej stąd luki w budżecie oszczędnościami na dodatkach funkcyjnych urzędników czynnej służby, zwłaszcza wyższych stopni. Na skutek sprzeciwu rządu komisja sejmowa nie przychyliła się do tych wniosków i przyjęła do wiadomości oświadczenie wicemin. Lechnickiego, że rząd powoła do życia osobną komisję, która jeszcze raz rozpatrzy całe zagadnienie emerytalne oraz te jego anomalje, na które skarżono się w Sejmie. Jak dotąd komisja ta nie została zwołana, mimo, że od krytycznego terminu kwietniowego dzieli nas zaledwie kilka dni. W tych warunkach delegacje urzędnicze interwenjowały w ministerstwie skarbu, otrzymując jednak od wicemin. Lechnickiego znane potwierdzenie jego stanowiska, nieprzychylnie dla emerytów. Ostatnio Komitet zrzeszeń emerytalnych wydał odezwę, w której przedstawili raz jeszcze niezasłużoną krzywdę t. zw. „emerytów zaborczych“ komu nikuje, iż zwrócił się do rządu z prośbą, aby spowodował zawieszenie dekretu, obcinającego lata zaborcze. Apel ten spotka się zapewne z poparciem na terenie Sejmu, niemniej w kołach poinformowanych istnieją wątpliwości, czy rząd zgodzi się na odroczenie terminu obcięcia.

Wniosek o zniesienie podatku wojskowego.

Poseł Jan Holyński zgłosił do laski marszałkowskiej projekt ustawy o zniesieniu podatku wojskowego. W myśl złożonego projektu, podatek wojskowy będzie pobrany po raz ostatni za rok podatkowy 1935. Istniejące zaległości z tytułu podatku wojskowego łączą się w jedną ogólną sumę.

Obniżenie podatku obrotowego dla fryzjerów.

Dowiadyjony się z wiarogodnego źródła, że Ministerstwo Skarbu przychylnie ustosunkowało się do starań Związku Izb Rzemieślniczych w zakresie obniżenia podatku od obrotu dla zakładów fryzjerskich i innych im podobnych. Sławka podatkowa ma być obniżona z 3 proc. na 1 i pół proc.

—oOo—

Francja nie chce teraz rokować z Niemcami. Wśród muszą wypełnić „lokarneskie warunki“.

Paryż, 24. 3. (PAT.) Wczorajsze oświadczenie min. Edena w Izbie gmin wywołało energiczną reakcję ze strony francuskich kół miarodajnych, interpretacja bowiem min. Edena odbiega zupełnie od francuskiego rozumienia uchwał londyńskich, które — zdaniem rządu francuskiego — mają charakter układu ostatecznego, a nie propozycji, mogących być przedmiotem ewentualnej dyskusji. Wobec znaczących się w Anglii

TENDENCYJ PRZYCHYLNYCH DLA TEZ NIEMIECKICH,

podkreślają tu stanowczo, że Francja nie godzi się na przystąpienie do dyskusji nad żadnymi kontrpropozycjami niemieckimi, a w każdym razie na dyskutowanie ich w Londynie. Gdyby zaś położenie dyplomatyczne konieczności tego wymagało, to i tak — według „Le Petit Parisien“ — min. Flandin nie powróciłby do Londynu. W celu uniknięcia nacisku ze

strony angielskiej, zmierzającego do natychmiastowego nawiązania w Londynie dalszych rokowań z Niemcami na zasadzie układu 4-ech państw — delegacja francuska wypowie się za jaknajszerszym zakończeniem sesji Rady Ligi. Francja wolałaby prowadzić ewentualne rokowania raczej na normalnej drodze dyplomatycznej. Jest to tembardziej wskazane, że we Francji rozpoczęła się już kampania wyborcza i trudno jest rządowi w przeddzień wyborów wziąć na siebie odpowiedzialność za załatwienie tak ważnych problemów. Dla podkreślenia tego stanowiska w prasie ukazała się jednocześnie wiadomość, że min. Flandin wyjeżdża do swego okręgu wyborczego na przeciąg kilku dni, min. Paul-Boncour zaś reprezentuje Francję w Londynie jedynie w Radzie Ligi i nie posiada pełnomocnictw do prowadzenia ewentualnych dalszych rokowań w gronie państw lokarneskich przy udziale Rzeszy.

—00—

Abisyńczycy opróżnili Harrar.

Paryż, 24 marca (PAT.). Specjalny korespondent Havasa donosi z Addis Abeby: Według danych oficjalnych podczas bombardowania powietrznego Dżidzigi zginęło 15 osób, a 83 zostało rannych. Istnieje obawa, że atak powietrzny na Dżidzige jest wstępem do nowej ofensywy gen. Graziani na froncie południowym i że Harrar stanie się wkrótce obiektem włoskich ataków lotniczych. Mieszkańcy Harraru zostali ewakuowani.

Rzym (PAT.). Korespondent agencji Stefani w Asmarze stwierdza, że wiadomości niektórych korespondentów zagranicznych z frontu abisyńskiego są fałszywe i tendencyjne. Tak np. w dramatyczny sposób przedstawia się epizod zniszczenia rzekomego samolotu Czerw. Krzyża. Nie mówi się natomiast o tem, że znajdował się tam wówczas samolot wojskowy, który został zniszczony. Wbrew informacjom tych samych dziennikarzy, nie prawdą jest, jakoby Włosi znajdowali się w krytycznej sytuacji na

odcinku Amba Aladzi, napierani przez abisyńskie strażnice przednie. W rzeczywistości żołnierze włoscy, zajmujący ten odcinek — obchodzili wczoraj na zyczenie Amba Aladzi 17-tą rocznicę utworzenia partii faszystowskiej i dokonali otwarcia drogi, idącej na południe. Wiadomości — według których w okolicach Aksum, Adui, Makalle i w Tembien toczą się krwawe walki, znajdują zaprzeczenie w fakcie, że wojska włoskie obozują spokojnie bez walk w rejonie Tembella, Selo, Adiet, Avergale i Enderta, które to miejscowości położone są poza miejscami, mającymi być rzekomo teatrem działań wojennych.

KOMUNIKAT NR. 163.

Rzym (PAT.). Włoski komunikat wojenny Nr. 163: Położenie na frontach erytrejskim i somalijskim bez zmian. Jeden z naszych samolotów podczas startu spadł na ziemię i rozbił się. Czterech ludzi załogi zginęło.

Trzecie bombardowanie Dżidzigi.

Addis Abeba, 24 marca (PAT.). Dżidziga padła dziś zrana po raz trzeci kolei ofiarą bombardowania 20 samolotów włoskich. Bombardowanie trwało 2 godziny, od godz. 7 m. 30 zrana.

Liczba ofiar dwóch pierwszych ataków z niedzieli i poniedziałku wynosi 33 zabitych i 140 rannych. Dziś ofiarą pocisków padło znów kilkanaście osób z ludności cywilnej kobiet i dzieci.

Komisja Senatu w sprawie uboju przyjęła uchwałę sejmową bez zmian.

Warszawa, 24 marca (PAT.). Po bardzo ożywionej dyskusji komisja administracyjna Senatu przyjęła projekt ustawy o uboju zwierząt gospodarskich w rzeźniach — w brzmieniu uchwalonym przez Sejm, nie wprowadzając żadnych zmian.

Po wyczerpaniu porządku dziennego — przewodniczący sen. Gołuchowski zwrócił uwagę na notatkę zamieszczoną dziś w „Naszem Przeglądzie“ (żydowski), zarzucającą rzekome nieformalne postępowanie przy wyznaczaniu sprawozdawcy projektu ustawy i stwierdził, że notatka ta nie odpowiada absolutnie prawdzie, ponieważ wszystkie obowiązki i uprawnienia wynikające z regulaminu zostały zachowane.

Warszawa, 24. 3. (Telef.). Komisja Administracyjna Senatu rozpatrywała projekt ustawy o zakazie uboju rytualnego zwierząt. — Po referacie sen. Dobaczewskiego, który wniósł o przyjęcie projektu w brzmieniu, uchwalonym przez Sejm, zabrał głos min. rolnictwa i reform rolnych Poniatowski i wyluszczył względy gospodarcze, przemawiające za koniecznością uchwalenia tej ustawy. W dyskusji sen. Jagrym-Maleszewski, b. główny komendant policji państwowej, wypowiedział się przeciwko przyjętym przez Sejm poprawkom do ustawy i wniósł o skreślenie całego art. 5, który dopuszcza stosowanie uboju rytualnego na użytek ludności żydowskiej. Sen. Malinowski wypowiedział się za możliwie szybkim załatwieniem sprawy. Sen. pułk. Dąbkowski z Warszawy domagał się przywrócenia odrzuconej przez Sejm na wniosek rządu poprawki poselskiej, domagającej się wprowadzenia opłaty 10 gr. od kilograma żywej wagi mięsa koszerne i poprawki, która pozwalała gminom, w których ludność żydowska nie przekracza 15 proc. całkowite zamieszanie uboju rytualnego. Sen. Głowacki z Poznania i Siudowski z Pomorza wypo-

wiedzieli się za skreśleniem art. 5, a sen. Decykiewicz (Ukr.) za przyjęciem ustawy w brzmieniu uchwalonym przez Sejm.

Sen. Trockenheim (żyd), zgłosił wniosek o skreślenie przepisu, dotyczącego koncesjonowania handlu mięsem koszerem oraz poprawki rządowej, która przyznaje gminom posiadającym ludność żydowską mniej niż 3 procent prawo uchwalenia zakazu uboju rytualnego. Sen. Schorr (żyd) poparł to stanowisko. Min. Poniatowski po raz wtóry uzasadniał stanowisko rządu. Przemawiali po nim jeszcze raz sen. Jagrym-Maleszewski, Marjan i Maksymilian Malinowscy oraz adw. Staniewicz. W głosowaniu większością głosów przyjęto ustawę w brzmieniu, uchwalonym przez Sejm.

S. p.

Ks. Feliks Dutkiewicz
kanonik, emeryt. katecheta
szkoły żeńskiej w Brodach,
zaopatrzonej św. Sakramentami
zmarł dnia 22 marca 1936 roku
przeżywszy lat 64.

Pogrzeb odbył się we wtorek dnia 24 bm. z kościoła parafialnego w Brodach na cmentarz miejscowy do grobowca rodzinnego.

O smutnym obrzędzie zawiadamiają
Księża Kondekanalni.

8 zmarłych i 25 rannych w czasie zająć w Krakowie.

Kraków, 24 marca. (PAT. Urząd Wojewódzki ogłasza następującą listę zmarłych i rannych w wyniku zająć z dnia 23 bm.

ZMARLI:

w szpitalu św. Łazarza: 1) **A. Proc** lat 27. z Borku Fał. (rana postrzałowa brzucha, wypadnięcie sieci). 2) **J. Jędrygas** rana postrzałowa prawej pachwiny. krwotok. 3) **J. Krasicka**, lat 22, rob. z Borku Fał. rana postrzałowa w okolicy serca. 4) **J. Cieślak**, lat 30, robotnik, rana postrzałowa w okolicy prawej pachwiny. 5) **J. Szybiak**, lat 40, bezrobotny, Borek Fał. rana postrzałowa brzucha. Zmarli w Szpitalu Ubezpieczalni Społecznej: 6) **A. Złobinski** lat 27, rob. Żółkiewskiego 13. ranny w brzuch (przestrzelony żołądek). 7) **J. Szwed**, lat 22, rob. z Libertowa. rana postrzałowa obu podudzi i złamanie. 8) **N. N. mężczyzna**, zabity na plantach.

RANNI, LECZENI W SZPITALU ŚW. ŁAZARZA.

1) **Matycz Stanisława** lat 27, ul. Felicjanek 14. rana postrzałowa uda i podudzia prawego, stan średni. 2) **J. Kostuch** lat 13, przypuszczalnie uczeń gimn. ul. Skaleczna L. 8. rana postrzałowa przedramienia, stan średni. 3) **J. Gruszka**, portjer Hotelu Francuskiego lat 36, ul. Siemiradzkiego 19. rana postrzałowa przedudzia prawego — stan średni; 4) **Wójcik J.** lat 79 emeryt sądowy, ul. Florjańska 15, złamanie lewego uda, stan średni. 5) **J. Koza**, lat 30, wyrobnik, ul. Barska 52. rana postrzałowa brzucha, stan ciężki. 6) **Markus Mersel**, lat 25, ślusarz z Jarosławia, ul. Świętojańska 1. rana postrzałowa w okolicy lewego pośladka, stan średni. 7) **P. Rusecki**, lat 26, wyrobnik, ul. Sarmacka 28, rana postrzałowa grzbietu, stan średni. 8) **J. Koliński** lat 28, handlowiec, Robotnicza 6, rana postrzałowa prawego uda, stan ciężki. 9) **W. Chodorowski**, lat 31, rob., Stare Rakowice 12. rana postrzałowa lewego łokcia, stan średni. 10) **T. Ziarko**, lat 17, praktykant handlowy, Rajska 14, rana postrzałowa i złamanie prawego uda, stan ciężki. 11) **Tad. Strumiński** lat 19, wyrobnik z Woli Duchackiej, rana postrzałowa prawego uda, operowany stan średni. 12) **Fr. Matusik**, lat 30 ślusarz

z Łagiewnik 49. rana postrzałowa lewego kolana, stan ciężki. 13) **Stan. Paul** lat 17, elektryk, Długa 42, rana postrzałowa brzucha, wypadnięcie sieci operowany, stan ciężki. 14) **Stan. Szeląg**, lat 21, robotnik z Bieżanowa, rana cięta czola. 15) **Helena Tomczyk**, lat 25, rob. „Semperitu“. Rzeczyisko 25, uraz głowy, stan lekki. 16) **Stefanija Gargul**, lat 28 cholewarka, ul. Chodkiewicza 7, uraz brzucha, stan średni.

PO OPATRZENIU PRZEZ LEKARZY ODESZLI DO DOMU:

1) **Stan. Bania**, lat 30, ul. Dekerta 18, uraz lewego ramienia od uderzenia kolbą. 2) **W. Palmowska**, lat 56, ul. Jagiellońska 18, rana cięta prawej dłoni, uszkodzenie ścięgna. 3) **J. Marczyk**, lat 43, Józefińska 19, skomplikowane złamanie palca prawej dłoni. 4) **Katarzyna Pyciak**, lat 22, Wola Duchacka, uraz ramienia i przedramienia prawego. 5) **J. Frączek**, lat 31, kupiec, rana postrzałowa głowy. 6) **J. Kalus**, lat 21, szewc, rana cięta palca. 7) **I. Kaimówna**, lat 24, urzędniczka prywatna, zamieszkała ul. Romanowicza 21, rana cięta dłoni. 8) **Helena Madej**, lat 21, laborantka, ul. Krupnicza 4, rana cięta głowy. 9) **J. Wróblewska**, żona urz. województwa, Urzędnicza 11, rana postrzałowa podudzia.

W związku z zająciami obrażenia odniosło kilkunastu policjantów. Są to w większości wypadków rany tłuczone głowy, a mianowicie twarzy i czola.

USPOKOJENIE.

Kraków, 24. 3. W ciągu wtorku nastąpiło w mieście zupełne uspokojenie. Na ulce wyległy tłumy, które przyglądały się skutkom demonstracji, najbardziej rzucającym się w oczy na ul. Florjańskiej. Zatrzymujące się grupki publiczności wzywały patrolujące policjantów, uzbrojeni w karabiny z nastawionymi bagnietami i hełmy, do rozehodzenia się.

PRZYWÓDCA SOCJALISTYCZNY DOZNAŁ ATAKU SERCOWEGO.

Kraków, 24. 3. Dr. Szumski, jeden z przywódców socjalistycznego ruchu zawodowego, pod wpływem bolesnych i tragicznych zająć poniedziałkowych, dostał ataku sercowego i szoku nerwowego. W stanie ciężkim odwieziono go do szpitala.

Straty kupiectwa.

Kraków, 24. 3. Wydany przez władze komunikat oficjalny w sprawie tragicznych zająć w Krakowie, stwierdza, że na ulicach Florjańskiej, Sławkowskiej i Długiej, grupy demonstrantów powybiły szyby w sklepach. Skutkiem tego kupiectwo poniosło duże straty. Demonstranci wybili między innymi szyby przy ul. Florjańskiej w sklepach Porębskiego, Braćciowskiego, „Irysa“ (hafty), Wekslora, Fronca, Seipa, Baty, Rybki, Michalika, w Cukierni Tureckiej i innych. Ogółem przy ul. Florjańskiej uszkodzono wystawy ponad 20 sklepów. Wybito również szyby w kawiarni Grand-Hotelu przy ul. Sławkowskiej, w gmachu Akademii Umiejętności, w gmachu Banku Polskiego itd. — Nie wszyscy właściciele sklepów przystąpili do wprawiania nowych szyb, zastępując wystawy oszalowaniami z desek, skutkiem czego ul. Florjańska, która najbardziej ucierpiała, czyni niesamowite wrażenie.

Fałszywe i prawdziwe ślady.

Kraków, 24. 3. Wypadki poniedziałkowe w Krakowie skłaniają opinię do szukania sprawców. „Tempo Dnia“ w dzień wypadków wystąpiło z oskarżeniem żydowskich komunistów. Zostało skonfliktowane. „Nowy Dziennik“ w odpowiedzi wydał ulotkę, która również uległa konfliktacji. Wszyscy, którzy byli świadkami zająć, stwierdzają, że żydowscy komuniści pełnili niechlubną rolę podżegaczy rozgoryczonych mas polskich robotników.

Oburzenie opinii polskiej w Krakowie wywołało sprawozdanie rządowej „Gazety Polskiej“ z zająć krakowskich. Powiedziano w nim, że „grupy bojówkarzy endeckich powybiły szyby wystawowe w sklepach, oraz w gmachu dziennika „I. K. C.“. To charakterystyczne zestawienie na jednym poziomie „endeków“ z komunistami jest może dla pewnych czynników wygodne, ale opiera się na fałszu, jeśli się wie, jaki to stosunek łączy te dwie organizacje z sobą. Należy się spodziewać, że „Gazeta Polska“ cofnie to lekkomyślne oskarżenie, które zresztą kompromituje krakowskiego sprawozdawcę „Gazety Polskiej“ doszczętnie nieznaną i terenu krakowskiego i róż-

nic polityczno-społecznych między poszczególnymi ugrupowaniami partyjnymi.

Ofiarna praca Pogotowia Ratunkowego.

Na miejsce tragicznych wypadków, bezpośrednio po pierwszych strzałach, przybyło 6 karetka Pogotowia Ratunkowego. W akcji ratunkowej brali udział lekarze: dr. Jaworski, dr. Fischer, dr. Czarnecki i dr. Knaul. Lekarze Pogotowia znaleźli się po przybyciu na miejsce w bardzo trudnej sytuacji. Na szczęście nikt z obsługi karetka nie odniósł obrażeń.

Interpelacja w Sejmie.

Kraków, 24 marca. W dniu dzisiejszym poseł B. Pochinarski zgłosił w Sejmie interpelację w sprawie zająć krakowskich, której tekst jak również odpowiedź p. min. Raczkiewicza po damy w następnym wydaniu dzisiejszego numeru, które ukaże się dzisiaj około godz. 22.

Udział duchowieństwa w pogrzebie ofiar zająć.

Dowiadujemy się, że w sprawie udziału duchowieństwa w pogrzebie ofiar zająć w Krakowie nikt się do władz kościelnych nie zgłaszał.

PROF. BARTEL W SPALE.

Warszawa, 24 marca (Telef.) B. wielokrotny premier prof. Bartel w czasie swego kilkuniedniowego pobytu w Warszawie odbył podróż do Spawy, gdzie przyjęty był przez P. Prezydenta Rzplitej.

Stan obłączenia w Brazylii.

Rio de Janeiro, (PAT.) Rząd ogłosił o wprowadzeniu na 30 dni w całym państwie stanu obłączenia. Jako motywy zarządzenia podano, że pomimo ostrych zarządzeń szerzy się w kraju akcja komunistyczna. Rząd wzywa wszystkie warstwy ludności do współpracy w walce z komunizmem.

Na estetycznej ómielowskiej porcelanie smakuje obiad, wieczerza, śniadanie.

J. F. PREUSSNER.

71

Mr. Dick.

Powieść.

W łoży pojawił się Mr. Looekhart z córką i Bobem Stewartem. Bankier był rozpromieniony.

— Achill nieźle się spisuje — rzekł, klepiąc po ramieniu Shannona, — kto wie, czy nie zrobię z tobą interesu!

Mr. Shannon rozjaśnił się.

— Zapewniam cię, że nie zrobisz złego interesu — rzekł, — Achill to wspaniały wóz.

— Bob mówi — zaczęła panna Looekhart, ale bankier nie pragnął słyszeć opinii swego przyszłego zięcia.

— Bob mówi to, co mu każesz — odparł. — Wstretny pantoflarz. Prawda, Bobie?

Bob skinął, chociaż nie słyszał, o czym tamci rozmawiali. Szeptal coś na ucho Connaught i ściszał jej dłoń. Dziewczyna nie chciała go słuchać. Ale on był uparty.

— Widziałem, że go pocałowałaś — zaperzył się.

— Ja też widziałam — pochwaliła się Betty i Connaught skapitulowała, ale tylko połowicznie.

— Więc cóż z tego?

— Jesteś bezwstydną — zaopiniował Bob. — Ale cóż to?

Trybuna nagle umilkła. Ukazała się na ostatnim miejscu idąca 2-ka. poczem po chwili nadbiegł Scilla, za nim Bushman i Black Billy. Connaught zerwała

się i patrzyła pustymi źrenicami na przelatujące wozy. Co się stało z Dickiem? Tłum rozdarł się: Megafon!

Niespodziewanie przyszło wyjaśnienie. Na prostej ukazał się Achill. Przywitał go istny grzmot oklasków. Miss Shannon poczęła zbiegać ku bandzie. Odrzucała zauważyła, że z maszyną jest coś w nieporządku. Dick siedział błąd, ale opanowany.

— Przykrość — rzekł, próbując wywołać uśmiech na usta. — Obydwy prawie opony rozleciały się. — Zobaczył, że drży cała i uczyniło mu się ciepło od napływu krwi: — Proszę się nie martwić — szepnął, ujmując jej roztrzęsione dłonie — wszystko będzie dobrze...

— Dicku, uważaj — prosiła — uważaj na siebie...

— Czy wierzysz mi Con? — zapytał zniżonym głosem. — Tak? Collins! — krzyknął. — Spiesz się do licha. Gotowe?

Mgła przesłoniła jej oczy. Wiedziała aż nadto dobrze, co znaczy strata jednej minuty na wyścigu. Powróciła do łoży złamana. Nie mogła znieść widoku ojca zgarbionego nad lornetką.

Sam wyścig przeszedł najśmielsze oczekiwania widzów. Stał się wprost duszny. Gdy ukazywał się biały cień Achilla, trybuna zamierała, aby po chwili znaleźć odprężenie w locie nowych wozów. Szybkość przeciętna wzrosła niepomniernie. Megafon podawał krótko: „Pierwszy Scilla, drugi Bushman, trzeci Black Billy, czwarty Waterhall, piąty Mac Cormick, szósty Slade. Dotychczasowy lider Watson, wskutek defektu spadł na jedno z dalszych miejsc“.

Ponad tłum poczęły wypryskiwać propozycje bookmakerów — 2:1 na Scille, 2:1 na Bushmana...

I znowu trybuna poczęła się uginać pod ciężarem nowych zakładów.

Snyder pojawił się nieoczekiwanie. Był zmęczony, ale triumfujący.

— No, co pan załatwił? — zawołała dziewczyna. Snyder upadł na krzesło z jękiem.

— Załatwiłem wszystko lepiej, niż się sam tego spodziewałem. Watson przegrywa, co?

— To głupstwo — powiedziała, — ważne jest to, że pan załatwił wszystko pomyślnie. Nie wiem nawet, jak mam panu dziękować...

— Cóż znowu — zaprotestował — to mój obowiązek. Takim samym obowiązkiem Dicka jest wygrać! Scilla się przewrócił!

— Kiedy?

— Teraz. Megafon właśnie zapowiada. Co za hałas. Nic ze słyszeć!

Wypadek okazał się niegroźny, gdyż po kilku sekundach ukazał się ogromny wóz Scilli. Został przywitany owacyjnie. Oczywiście kolejność wyścigu zmieniła się. Prowadził Bushman, przed Black Billy i Waterchalem. Dick był jeszcze daleko w tyle. Podczas, gdy sprawozdawca podawał czasy poszczególnych zawodników, mijał przed trybuną całą stawkę. Odbywało się to oczywiście przy ogłuszającym ryku. Niemal całe zainteresowanie skupiło się na nim. Dość głośno czołówek, czy nie? Gdy po dwóch rundach minął na prostej Mac Cormicka, gorączka udzieliła się wszystkim. Widzów ogarnęło jakieś chorobliwe odurzenie. Krzyczeli nieprzytomnie, gdy pojawił się na prostej.

(Ciąg dalszy nastąpi)

Założona w r. 1900 — Odznaczona złotym medalem na wystawie w r. 1907

PRACOWNIA

WYROBOW ARTYSTYCZNO-CYZELERSKO-BRONZOWNICZYCH

pod firmą

HENRYK SZTORC

w Krakowie, przy ul. Florjańskiej L. 38.

POLECA: Wszelkie wyroby przyborów kościelnych z metali szlachetnych brązu a mianowicie: monstrancje, trybularze, kielichy, puszki, antypodia, cyborja, krzyże, lichtarze i lampy.

Posiada na składzie wszelkie przybory kościelne według przepisów kościelnych jak również wszelkie przybory w zakresie przemysłu metalowego wchodzące. Wykonuje wszelkie zamówienia według każdego wzoru i rysunku. Przyjmuje również wyżej wymienione przedmioty do reparaacji, odnowienia, jak również do srebrzenia i złocenia w ogniu.

— Wykonuje powierzone zlecenia szybko i solidnie po cenach konkurencyjnych. —

Juljan KURKIEWICZ

KRAKÓW
MAŁY RYNEK 9.

poleca z własnej pracowni:

FIGURY św. Chrystusa do Grobu, FIGURY św. do Kościołów i Kaplic. FERETRONY figurowe i obrazowe (żądać katalogów) własne i inne wydawnictwa:

STACJE Drogi Krzyżowej na płótnie i papierze. OBRAZY św. i narodowe w największym wyborze. OBRAZKI na Pamiątkę I. Komunii św. i obrazki do książeczek. POCZTOWKI świąt i innych św. Dyplomy Sodalijne. KSIĄŻKI do nabożeństwa o doborowej treści. GALANTERJA Religijna i świecka, wyroby skórkowe i t. p.

FORTEPIANY-PIANINA FISHARMONJE

WŁADYSŁAW BOŁONSKI

KRAKÓW, UL. SW. ANNY 3. Tel. 10465.

ZAKŁAD NOZOWNICZO-SZLIFIERSKI

„REKORD“

FRANCISZKA NIECHAJA

w Krakowie, ul. Poselska L. 19

ostrzy, naprawia fachowo noże wszelkiego rodzaju. Specjalność brzytwy.

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru I.

ul. Zybkiewicza 5.

Sygn. I. Km. 2399/35, 2401/35, 2114/34, 2441/34, 2402/35.

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Podaję do publicznej wiadomości, że dnia 7 kwietnia 1936 r. o godzinie 10.30 w Krakowie, przy ul. Grodzkiej L. 1, sprzedane zostaną w drodze publicznej licytacji należące do dłużnika Kazimierza Sulikowskiego ruchomości, a mianowicie urządzenie domowe.

Oszacowanie ruchomości odbędzie się w miejscu i terminie licytacji.

Zajęte ruchomości oglądać można przed licytacją w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Licytacja rozpocznie się najpóźniej w ciągu dwóch godzin po wyznaczonym terminie.

Kraków, dnia 18. marca 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego Rewiru I.

Mgr. Kazimierz Żarnecki.

Komornik
Sądu Grodzkiego
w Krakowie
Rewiru V.

ul. Bonarka 18.

Sygnatura: V. Km. 140/36, 62/36.

Abraham Beck, Julian Sudolski

c/a

Roman i Marja Bandurscy

Obwieszczenie o licytacji ruchomości.

Komornik Sądu Grodzkiego w Krakowie, V. rewiru, Piotr Bill, mający kancelarię w Krakowie ul. Bonarka Nr. 18, na podstawie art. 602 k. p. c. podaje do publicznej wiadomości, że dnia 1 kwietnia 1936 r. o godz. 9-tej w Krakowie ul. Barska Nr. 30, odbędzie się 1-sza licytacja ruchomości, należących do dłużników inż. Romana i Marji Bandurskich, składających się: szafa z lustrem ciemna, szafa dębowa na akta, sofa z narzutą pluszową, maszyna do szycia Singera pudelkowa, dywan ścienny, toaleta jasna, budzik biurkowy, oszacowanych na łączną sumę zł. 670.

Ruchomości można oglądać w dniu licytacji w miejscu i czasie wyżej oznaczonym.

Dnia 21 marca 1936 r.

Komornik Sądu Grodzkiego, Rewiru V.

(—) Piotr Bill.

Ostrzenie—Naprawy—Niklowanie,

noży, nożyczek, brzytw, maszynek do włosów — wykonuje fachowo solidnie

Pracownia Narzędzi Lekarskich

L. KNAPINSKI.

Kraków, ul. Mikołajska 7.

TOWARY kosmetyczne

i wszelkiego rodzaju gospodarcze, oraz przedstawicielstwo pasty

„DOBROLIN“

do podłóg, obuwia, płyny do metali i proszki do czyszczenia naczyń

poleca sklep

MARJI SIEROTWINSKIEJ

Kraków, Sienna 12. Tel. 137-47.

FRANCISZEK HORNISCH

Fabryka sukna

BIELSKO - OLSZOWKA DOLNA

poleca:

Przewielebnemu Dachowieństwu kamgarny wszelkiego rodzaju w najlepszym gatunku oraz czysto wołniano materiały na bandy do wyjazdu. — Cenę niskie. — Na życzenie dogodne warunki zapłaty.

PRALNIĘ WŁASNA

wzorowo prowadzoną

przy ul. Kopernika 13

poleca

Stow. św. ZYTY.

Na żądanie naprawia i ceruje bieliznę

Zakład krawieczyzny damskiej

FRANCISZKA DUTKI

przy ul. Sławkowskiej 28, w Krakowie.

Przypomina P. T. swojej Klienteli, że na sezon wiosenny nasza deszka najnowsze zurnale, Francuski, Angielski, na plance i kostiumy, polecam się nadal łaskawej pamięci.

Dutka Franciszek.

POLECAMY ZNANE Z DOBOROWEJ JAKOŚCI:

a) **PŁYTY** PIEKARSKIE, ZAPRAWĘ SZAMOTOWĄ I CEGŁĘ SZAMOTOWĄ z fabryki „MARIWIL“ w RADOMIU —

b) **CEGLĘ** MASZYNOWĄ I PUSTĄ z cegielni w ZIELONKACH

c) **KAMIEN** DOLOMITOWY DLA CELOW ARCHITEKTONICZNYCH I DROGOWYCH z kamieniołomów w Pogorzycach.

ST. BURTAN

ZAKŁADY CERAMICZNE

Kraków, Bażtowa 17

Telefon 112-49.